

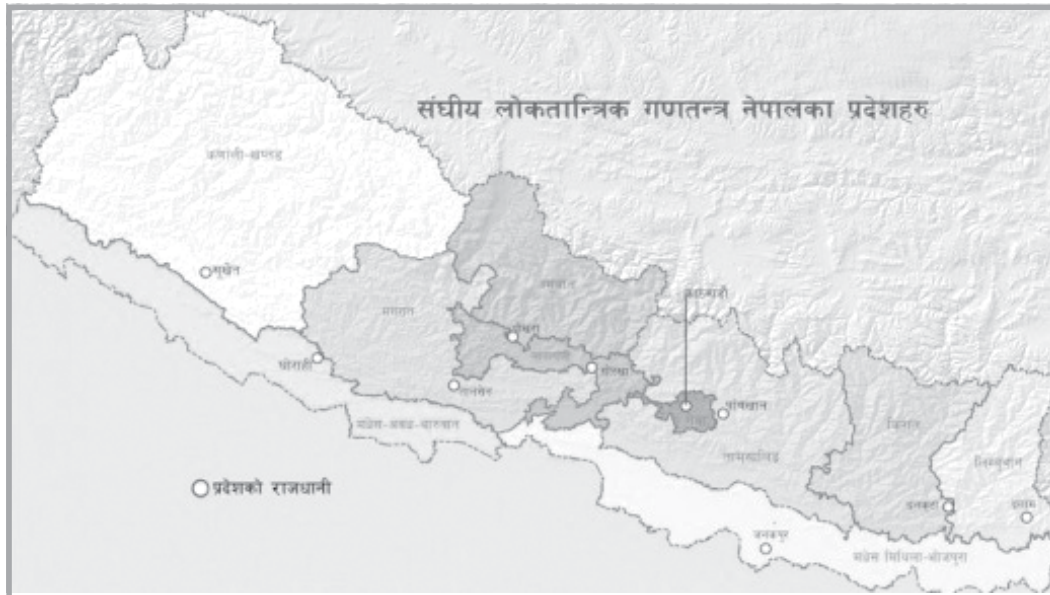

मधेसीलाई दिने जनजाजतिलाई नदिने षडयन्त्रको पर्दाफास

अरुण बराल /टिप्पणी

पहिचान सहितको संघीयताको लागि संविधानसभामा प्रतिनिधित्व गरेको एकीकृत माओवादी, संघीय समाजवादी र मधेसवादी पाँचवटा राजनीतिक दलहरूले गठन गरेको संघीय गणतान्त्रिक मोर्चालाई विघटन गर्न भारतका राजनीतिक दलदेखि कांग्रेस र एमालेका नेताहरूले समेत मधेसवादी दलहरूका नेताहरूसँग गोप्य वार्ता थालेको पर्दाफास भएको छ।

बिगतको संविधानसभा रहेको बेला राजनीतिक दलहरूले प्रस्ताव गरिएको १० प्रदेश सहितको राज्य पुनर्संरचना अनुसार नै अहिलेको संविधानसभाबाट राज्य पुनर्संरचना गर्नुपर्ने अडान लिदै आएको सो मोर्चालाई फुटाउनका लागि मधेसवादी दलका नेताहरूसँग गोप्य वार्ता गर्दै आएको थाहा भएको छ। मधेसवादी दलका नेताहरूलाई छुट्टा छुट्टै रूपमा भेटवार्ता गर्नेदेखि टेलिफोन गर्ने काम समेत भारतदेखि कांग्रेस र एमालेका नेताहरूले गर्न थालेको थाहा भएको छ। मधेसवादी दलहरूले माग गर्दै आएको जस्तै दुई प्रदेश बनाउने अर्थात् मधेसीलाई पहिचान दिने तर सिमांकनको सवालमा पहाड समेत

केही भाग भएपनि मिसाउने भनी प्रस्ताव गरेपछि त्यस्तो प्रस्तावलाई मधेसवादी नेताहरूले अस्वीकार गर्दै संघीय गणतान्त्रिक मोर्चामा समेत त्यस्तो जानकारी दिएको मोर्चामा आबद्ध भएको एक पार्टीका नेताले कीर्तिपुर सन्देशलाई बताउनु भएको छ।

मधेसवादी नेताहरूलाई कांग्रेस र एमालेका नेताहरूले मधेसलाई पहिचान दिने तर पहाडको सवालमा अर्थात्

जनजातिको सवालमा कुरा नउठाउन समेत आग्रह गरेको तर मधेसवादी नेताहरूले त्यसलाई अस्वीकार गरेको थाहा भएको छ। सो कार्य विशेष गरि संघीय गणतान्त्रिक मोर्चालाई विभाजन गरी अगाडि बढ्ने षडयन्त्रको रूपमा आएको समेत एक नेताले बताउनु भएको छ। सो मोर्चा कुनै पनि हालतमा नफुल्ने र अन्तिम समय सम्म पनि आदिवासी जनजाति, मधेसीदेखि लिएर राज्यद्वारा

बहिस्करणमा पारिएका समुदायको पहिचान सहितको संघीयता भएको राज्य पुनर्संरचना आयोगले तयार गरेको १० प्रदेश सहितको संघीयताका लागि निरन्तर रूपमा संविधानसभा र सतक दुबै ठाउँबाट संघर्ष गर्ने समेत बताउनु भएको छ।

यदि अहिलेको अवस्थामा पहिचान विरोधीहरूले प्रक्रियाको नाममा बहुमतको आधारमा पेलेर जाने अवस्था आए

आयोगको प्रस्ताव

तत्कालिन अवस्थामा पहिलो संविधानसभा रहेको अवस्थामा राजनीतिक दलहरूले गठन गरेको राज्य पुनर्संरचना आयोगले प्रस्ताव गरेको १० प्रदेशको राज्य पुनर्संरचनामा रहेका प्रदेशहरू

- १) लिम्बुवान, २) किरात
- ३) ताम्सालिङ, ४) मधेस मिथिला भेजपुरा, ५) नेवाः, ६) नारायणी,
- ७) तमुवान, ८) मगरात, ९) कर्णाली खप्तड र १०) मधेस अवध थारुवान

संविधानसभा समेत त्याग गरि सडक आन्दोलनमा लाग्ने समेत बताउनु भएको छ। संघीय समाजवादी पार्टीका महासचिव राजेन्द्र श्रेष्ठले कीर्तिपुर सन्देशसँग कुरा गर्दै संघीय गणतान्त्रिक मोर्चालाई विभाजन गर्न विभिन्न षडयन्त्र भएको स्वीकार गर्दै पहिचान सहितको संघीयता नआउने अवस्थामा संविधानसभा परित्याग गर्ने सवालमा समेत छलफल भइरहेको स्वीकार गर्नु भएको छ।

नेपालको लागि आधिकारीकविक्रेता

Mobiland Electronic Pvt. Ltd

- iPhone 4S (16 GB) :- Rs.43, 000/-
- iPhone 4S (32 GB) :- Rs.48, 000/-
- iPhone 5 (16 GB) :- Rs.60, 000/-
- iPhone 5 (32 GB) :- Rs.65, 000/-
- iPhone 5S (16 GB) :- Rs.75, 000/-
- iPhone 5S (32 GB) :- Rs.80, 000/-
- iPhone 6 (16/ 32 GB):- Coming Soon

- ०% ब्याज दरमा किस्तावन्दीमा आईफोन ४९ (iPhone 4S)
- पहिलो किस्ता रु. १०,०००/- तिर्नुहोस्, iPhone लिएर जानुहोस्
- साथै अन्य सम्पूर्ण Home Appliances पनि किस्तावन्दीमा उपलब्ध छ।
- Financing Partner कर्षन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

मोविल्याण्ड इलेक्ट्रोनिक प्रा. लि.

कीर्तिपुर- १७, बाहिरी बाऊ (नेपाल) टेलिकमर्सन्ट
शाखा कार्यालय: महाराजमंज, नारायणपोल चोक
फोन नं. ४३३४२३५, ९८५११२५६७०

शिक्षक सेवा तयारी कक्षाहरू

विहान ६ र साँझ ५ बजेदेखि

प्रशिक्षकहरू

शिक्षा मन्त्रालय, शिक्षा विभाग अन्तर्गतका विज्ञ, अनुभवी तथा पुस्तक लेखकहरूबाट

शिक्षकसेवा

प्रा.वि, नि.मा.वि र मा.वि.

हाम्रा विशेषताहरू:

- शिक्षा मन्त्रालय, शिक्षा विभाग, पाठ्यक्रम विकास केन्द्र, शैक्षिक जनशक्ति विकास केन्द्र, विभिन्न तालिम केन्द्र तथा विश्वविद्यालयहरूमा कार्यरत अनुभवी प्रशिक्षक, सल्लाहकार, विषयविज्ञ तथा पुस्तक लेखकहरूद्वारा कक्षा सञ्चालन।
- प्रयाप्त शिक्षण सिकाई सामग्रीहरू र श्रव्य/दृश्य कक्षाहरूको व्यवस्था।
- सम्बन्धित विज्ञहरूद्वारा प्रत्येक हप्ता परीक्षा लिइने तथा लेखनसीप विकासको लागि विशेष कक्षाहरूको व्यवस्था।
- परीक्षा सम्बन्धी निःशुल्क विशेष परामर्शको व्यवस्था।
- दैनिक रूपमा निःशुल्क नोटहरू दिइने र शैक्षिक सामान्यज्ञानको परिक्षा हुने।
- हरेक परीक्षारु शिक्षक सेवा स्तरको model मा नै लिइने। थप bonus, revision र exam facing technique सम्बन्धी कक्षाहरूको व्यवस्था।
- Valley Institute द्वारा लिइएको परीक्षारुमा लेखिएका कापीहरू उचित सुझाव सहित पुनः फिर्ता दिइने व्यवस्था।
- Projector/ Power Point द्वारा कक्षा सञ्चालन।

गत वर्षको परीक्षामा सर्वाधिक विद्यार्थी पास गराउन सफल

Valley Institute

Kirtipur Ph: 01-4332509

एउटा संस्थाको सिकाइले कति फरक पर्दछ जिन्दगीमा

A wrong decision brings REGRET

A right decision brings REWARD

कानुनी सल्लाहकार ज्ञानबहादुर महर्जन प्रकाशक	व्यवस्थापन भरत महर्जन वेभसाइट व्यवस्थापन राज श्रेष्ठ
नजरराम महर्जन (९८४१४०१०७७) सम्पादक	प्रेस: शर्मीला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाण्डौ कार्यालय: निम्नसी टोल: कीर्तिपुर नपा-३
श्रीकृष्ण महर्जन प्रबन्धक	फोन नं.: ४३३३००७
निरजमान सिंह	kirtipur_sandesh@live.com http://kirtipursandesh.blogspot.com
काठमाण्डौ जि. प्र. का दर्ता नं. २११ -२०६७/०६८	

सम्पादकीय

महत्वपूर्ण दिन भाद्र २१ गते

नयाँ संविधान निर्माणका लागि अत्यन्तै महत्वपूर्ण दिन बन्न गएको छ भाद्र २१ गते । भाद्र २१ गतेभित्र संविधान निर्माणको सवालमा विवादित विषयमा सहमति भए माघ ८ गते नयाँ संविधान जारी गर्न सकिने अवस्था छ भने यदि सो समयभित्र सहमति गर्न नसकिए अवश्य पनि कार्यतालिका परिवर्तन गर्नुपर्ने अवस्था आउछ । कार्यतालिका परिवर्तन गर्नु भनेको अब पनि फेरी समयमै संविधान निर्माण गर्न नसक्ने अवस्था आउनुको संकेत हो । त्यसैले अहिलेको अवस्थामा संविधान निर्माणको कोणाबाट हेर्दा भाद्र २१ गते अत्यन्तै महत्वपूर्ण दिन बनेको छ ।

भाद्र २१ गते भित्र संविधान सहमति नभए प्रक्रियाबाट भए पनि संविधान निर्माणको कार्य थाल्ने गर्ने अर्थात दुई तिहाई बहुमतको आधारमा निर्णय गर्ने भनी संविधानसभाका अध्यक्ष सुवासचन्द्र नेम्वाङले सार्वजनिक रूपमै घोषणा गरि सकेको अवस्था छ । पहिलो संविधानसभामा पनि संविधानसभाका सभापति रहनु भएका नेम्वाङले सो बेलामा प्रक्रियामा जाने आँट गरिएन । त्यति मात्रै नभई आफैले बोलाएको संविधानसभाको बैठक समेत बसाउने कार्य गर्न नसक्ने अन्ततः संविधानसभा विघटनको अवस्थाको स्थिति ल्याउने सवालमा जिम्मेवार उहाँले अहिले प्रक्रियाको कुरा गर्नु भनेको पहिचान विरोधीहरूको अहिले बहुमत भएकै कारणले हो भन्न सकिन्छ । त्यसैले नेम्वाङको भित्रि इच्छा के हो भन्ने कुरा स्पष्ट भएको छ ।

यस्तो अवस्थामा यदि प्रक्रियामा गएमा मुलुकमा सहमतिको संविधान नआउने र पहिचान पक्षधरहरूले संविधानलाई समेत अस्वीकार गर्दै अगाडी बढ्ने भनी सार्वजनिक रूपमा नै चेतावनी दिदै आएको छ । त्यसैले प्रक्रियामा गए मुलुकको अवस्था अर्कै ढंगबाट विकास हुने संभावनालाई अहिले नै ध्यानमा राख्न नसके नेता र दलहरूको भविष्यमा पनि प्रश्न खडा हुने संभावनालाई समयमै विचार गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

गजल शौरभ शाक्यया

गजल-२३

मर्ख छु याना गन बने त्यनागु
ख्या जालला छंगु लँ स्वया:चवनागु ।बेक्व मिखां जित: स्वयेमाला अथे
लोवनला छ नापं न्त्याइपुक ह्वनागु ।ता:पा: गुबले जुल छ व जिया स्वापु
मतिनाया छपु बाखं भी नापं व्वनागु ।ह्युपाया लशकरय् छ व जि ल्हा:पा: स्वास्वां
इन्कलाबया स:फ्यना छपू हे भण्डा ज्वनागु ।छगू हे लँपु छगू हे आज्जु छंगु जिगु ख:
न्हिला: न्हिला: भी निम्हं छर्पं जुया क्यनागु ।

अधिकार उपयोगका निम्ति गृह युद्ध गर्नु पर्ने हो कि !

गोकुल भुजेल
फोकल आदिवासी मानव अधिकार प्रतिरक्षक लाहुरिप

संसारभरी आदिवासीहरूले उनीहरूको अधिकार उपयोग र कानूनी हैसियत निर्धारणका लागि आन्दोलन गरेर मात्रै उपलब्धि हासिल गरेका छन् । जस्तै संयुक्त राष्ट्र संघले आदिवासी जनजातिहरूका अधिकार सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघीय घोषणापत्र सन् २००७ ल्याउनु अगाडि निकै लामो संघर्ष गरेका थिए ।

सन् १९२३ मा क्यानडाका इरोकी आदिवासीका मुखियाले विवादको प्रतिरोध गरेको, सन् १९२५ मा न्युजील्याण्डमा माओरी आदिवासीहरूले सरकार ले सन्धीको उल्लंघन गर्दा विरोध गरेको, सन् १९७१ मा संयुक्त राष्ट्रसंघीय आर्थिक तथा सामाजिक परिषदले अल्पसंख्यकहरूलाई विभेदबाट रोक्न र सुरक्षा गर्न राष्ट्रसंघीय उप-आयोगको गठन, सन् १९८१ देखि १९८३ मा विशेष समाधिकक्षक मार्टीनेज कोबोको अध्ययन, सन् १९८२ मा आदिवासी जनजाति हरूका लागि राष्ट्रसंघीय कार्य समूह (UNWGIP) को स्थापना, सन् १९८५ मा आदिवासी जनजातिहरूको अधिकार सम्बन्धी मस्यौदा घोषणापत्र तयार, सन् १९९३ मा उक्त मस्यौदा घोषणापत्र संयुक्त राष्ट्रसंघीय आर्थिक तथा सामाजिक परिषदले अल्पसंख्यकहरूलाई विभेदबाट रोक्न र सुरक्षा गर्न राष्ट्र संघीय उपआयोगमा प्रस्तुत, सन् १९९४ मा मस्यौदा घोषणापत्रलाई अनुमोदन गरी मानव अधिकार आयोगमा पेश गरेको आदि सबै आदिवासी अधिकारकर्मी तथा अधिकार गुमाएकाहरूको आन्दोलनको उपलब्धी थियो ।

नेपालका आदिवासीहरू नेपाल राज्य वा सरकार स्थापना हुनु पूर्व वसोबास गर्दै आएका ती समुदाय हुन जसको लिखित कुनै इतिहास छैन र आजको दिनसम्म उनीहरू शासक वर्गबाट सासित भइरहे रहे । जसको आफ्नै छुट्टै पहिचान, अस्तित्व, भाषा, संस्कृति, परम्परा, धर्म फरक छ र शासक वर्ग भन्दा छुट्टै हौ भनेर आफुलाई भन्दछन् । बृहत नेपाल निर्माण अधीदेखि नै आदिवासीहरूको पहिचान नामेट गर्नका निम्ती मासिने जात भनेर अदिवासी समुदायलाई भनियो, नेपाल चार वर्ण छुत्तिस जातको

फुलबारी हो भन्ने पृथ्वी नारायण शाहको उद्गारलाई त भन एकमात्र हिन्दु धर्म एकमात्रै हिन्दु राष्ट्रको तोरी बारीमा परिणत गरियो । जसले अरु सबै फुलहरूलाई समान व्यवहार राज्यले गर्न नसक्ता हिन्दु धर्म, हिन्दु संस्कृति, हिन्दुवादीहरूले मात्रै एक छत्र शासन पद्धतिको विकास गरी आदिवासी समुदायलाई शासक वर्गले विभेद गरे ।

नेपालमा धेरै ठुला परि वर्तनहरू आए २००७ सालमा प्रजातन्त्र, २०४६ मा बहुदल, ३०६२ /२०६३ को जनआन्दोलनले लोकतान्त्रिक गणतन्त्र ल्याएर नेपाल धर्म निरपेक्ष, बहुधार्मिक बहुसांस्कृतिक मूलक भने पनि व्यवहारमा भने भिर्बाट लडेर मरेको गोरुको मासु खाँदा गौहत्याको मुद्दा लगाएर जेलचलान गरिरहेको धेरै घटनाहरू छन् । धार्मिक तथा साँस्कृतिक रूपमा नेपालका आदिवासी समुदायले गोरुको मासु खान पाउनु पर्दछ किनकी उनीहरूको साँस्कृतिक अधिकार हो । फेरी गाइ पो राष्ट्रिय जनावर हो गोरु त हैन । दिगो विकासको लागि जन सहभागिता अनिवार्य भने पनि मूलुकको ठुला ठुला योजना भनौ वा गाउँको योजना निर्माण, कार्यान्वयन मूल्यांकनमा सबै ठाउँमा आदिवासी समुदायलाई सहभागि गराइदैन । पूर्व सुचना, स्वतन्त्र मञ्जरी तथा सहमति नगरिकन जवर्जस्ती उनीहरूको भूमि लुट्ने काम नेपाल सरकारले गरिरहेको तितो यथार्थ विभिन्न विकास अयोजनाहरूले प्रमाणित गरिरहेको छन् । देशको संविधान निर्माण गर्ने क्रममा आदिवासी जनजातिहरूको अधिकारलाई वेवास्ता गर्ने, खिस्ती ढल्केवर २२० के भि विद्युत प्रसारण लाइनले सिन्धुलीका आदिवासी समुदायलाई विस्थापित गर्न लागेको, काठमाण्डौमै पनि आदिवासी समुदायको भूमि तथा साँस्कृतिक महत्व बोकेको भूमि माथि अतिक्रमण गर्ने, नयाँ निर्माणधिन रेलमार्गबाट आदिवासीको पैतृक भूमिबाट विस्थापित गर्ने, सिकार आरक्षले स्थानिय समुदायलाई विस्थापन गर्न लागेको, राष्ट्रिय निकुञ्जबाट आदिवासी समुदायलाई विस्थापन गरी परम्परागत पेसा तथा भूमिबाट विस्थापन गराइएको, कोसीमा उच्च बाँध निर्माण गरी आदिवासी समुदाय लाई विस्थापन गरेको, बराह क्षेत्रको आदिवासीहरूको भूमिमा हिन्दु धर्मको प्रचार प्रसार मन्दिर स्थापना गरी आदिवासी समुदायलाई विस्थापित गराइरहेको, नेपाली सेना तथा प्रहरीका व्यापक आदिवासीहरूको

धार्मिक तथा साँस्कृतिक महत्व भएको भूमिमा लगेर स्थापना गर्ने, हिमाली आदिवासीहरूको जीवन निर्वाह गर्ने पेसा यार्चा टिप्न जाँदा दिन दहाडै प्रहरिले गोली हानी हत्या गर्ने, आदिवासी छोरी चेलीलाई बलात्कार गरेको जस्ता सयौ घटना दस्तावेजीकरण गरीएको छ ।

तर कानूनि व्यवस्था भने फरक छ । नेपाल धर्म निरपेक्ष र ष्ट्र हो । नेपालको अन्तरिम संविधान २०६३, भाग १, धारा २: नेपालको सार्वभौम सत्ता नेपाली जनतामा निहित रहनेछ, भन्ने कुरा उल्लेख छ । धारा ३: नेपाल बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुसाँस्कृतिक, मूलक भएको कुरा उल्लेख छ । साथै नेपालमा बोलिने सबै भाषाहरूले उत्तिकै सम्मान र प्रयोगका लागि धारा ४: मा नेपालमा बोलिने सबै मातृभाषाहरू राष्ट्र भाषा हुन् भनिएको छ । धारा २३ धर्म सम्बन्धि हक (१) प्रत्येक व्यक्तिलाई प्रचलित सामाजिक एवं साँस्कृतिक परम्पराको मर्यादा राखी परापूर्वकालदेखि चलिआएको आफ्नो धर्मको अवलम्बन अभ्यास र संरक्षण गर्ने हकको बारेमा उल्लेख छ साथै एक अर्काको धर्ममा कुनै खलल पार्ने गरी काम, व्यवहार गर्न नपाइने उल्लेख छ । धारा २७ मा प्रत्येक नागरिकलाई आफ्नो वा सार्वजनिक सरोकार को कुनै पनि विषयको सुचना मार्गने वा पाउने हक हुनेछ भनिएको छ ।

विश्वका आदिवासी जनजातिहरू का अधिकार सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघ को घोषणा पत्र र अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठन महासन्धि नं. १६९ नेपाल पक्ष राष्ट्र भइसकेको अवस्थामा नेपालका अदिवासीहरू नेपाल सर कार पक्षबाट विभेदको अंकुसमा जकडिरहेको अवस्था छ । अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठन महासन्धि नं. १६९ पक्ष राष्ट्र भएकोले यस महासन्धिले अवलम्बन गरेका कानूनि प्राबधानहरू नेपालको कानून स्वसरह लागु हुने र बाध्यकारी साथै नेपालको घरेलु कानून बाँफिएमा बाँफिएको कानून वदर हुने कुरा उल्लेख भए बमोजिम महासन्धि १६९ नेपालको जनताले निर्विवाद कानून स्वसरह अभ्यास गर्न पाउनु पर्ने बाध्यात्मक परि स्थिति छ । त्यस्तै आदिवासी जनजातिहरूका लागि संयुक्त राष्ट्रसंघीय घोषणा पत्र बाध्यकारी नभए पनि नेपालले अवलम्बन गर्नु भनेर प्रतिबद्धता जाहेर गरेको कारण यो पनि आदिवासीहरूको लागि सम्मानजनक हिसाबले अभ्यास

र प्रयोग गर्नु पर्ने देखिन्छ । यस घोषणा पत्रले धारा १०: आदिवासी जनजातिलाई उनीहरूको भूमि वा क्षेत्रबाट बलपूर्वक हटाइने छैन । सम्बन्धित आदिवासी जनजातिको स्वतन्त्र, पूर्व र जानकारी स्वीकृति नभइकन कुनै पनि पुनर्स्थापनको कार्य, सहमती पछि न्यायोचित क्षतिपूर्ति नदिइकन र जहाँ सम्भव छ त्यहाँ फिर्ता हुन पाउने विकल्प नदिइकन विस्थापन गरिने छैन । धारा ११ र १२: आदिवासीहरूलाई आफ्ना साँस्कृतिक परम्पराहरूलाई प्रयोग गर्ने र सम्बर्द्धन गर्ने, सिकाउने अधिकार छ । धारा १३: आदिवासीहरूलाई आफ्नो इतिहास, मातृभाषा, मौखिक परम्परा, दर्शन, लेखन पद्धती र साहित्यको संरक्षण, सम्बर्द्धन र विकास पुस्ता दर पुस्ता गर्ने र आफ्नो समुदाय, ठाउँहरू र व्यक्तिहरूको नामहरू कायम गर्ने र तोक्ने अधिकार छ ।

आदिवासीहरूको अधिकारका लागि काम गरिरहेको विभिन्न संघ संस्थाहरू: नेपाल आदिवासी जनजाति महासंघ, महिला महासंघ, जातीय संस्थाहरू यति धेरै आदिवासी विरोधी घटनाहरू देखा देखै चुप लागेर किन बसिर हेका छन यो बडो गम्भिर विषय हो । राज्यसरकारले र सबै सरोकारवालाहरूले बुझ्नु पर्दछ की मौन रहनु भनेको ठुलो चुनौती दिनु हो । देशभर पूर्व मेचीदेखि पश्चिम महाकालीसम्म, हिमालदेखि तराईसम्म कुनै त्यस्तो जिल्ला होस जहाँ आदिवासीहरूको अधिकार माथि सरकार पक्षबाट हस्तक्षेप नगरिएको होस् । यदि पिडित आदिवासी समुदायहरू एक जुट भएर एकै पटक सबै स्थानबाट देशको सरकार विरुद्ध हतियार सहित आन्दोलनमा उत्रे भने यो देश गृह युद्धको भूमरिमा नेपालका अदिवासीहरू नेपाल सर कार पक्षबाट विभेदको अंकुसमा जकडिरहेको अवस्था छ । अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठन महासन्धि नं. १६९ पक्ष राष्ट्र भएकोले यस महासन्धिले अवलम्बन गरेका कानूनि प्राबधानहरू नेपालको कानून स्वसरह लागु हुने र बाध्यकारी साथै नेपालको घरेलु कानून बाँफिएमा बाँफिएको कानून वदर हुने कुरा उल्लेख भए बमोजिम महासन्धि १६९ नेपालको जनताले निर्विवाद कानून स्वसरह अभ्यास गर्न पाउनु पर्ने बाध्यात्मक परि स्थिति छ । त्यस्तै आदिवासी जनजातिहरूका लागि संयुक्त राष्ट्रसंघीय घोषणा पत्र बाध्यकारी नभए पनि नेपालले अवलम्बन गर्नु भनेर प्रतिबद्धता जाहेर गरेको कारण यो पनि आदिवासीहरूको लागि सम्मानजनक हिसाबले अभ्यास

CG ब्राण्डको आधिकारिक विक्रेता मोबाइल निकुञ्ज प्रा. लि. को NO TENSION नो भन्फट अन्तर्गत किन्दा = किस्ता योजना

NOKIA
Connecting People

COLORS
Mobile Phones

cromax
nothing like anything

LAVA

Karbonn
Mobiles

spice

SAMSUNG

Panasonic

rage
multi sim

हरेक ब्राण्डका मोबाइल तथा इलेक्ट्रोनिकस सामानहरु खरिद
तथा विक्रीका लागि हामीलाई सम्मनुहोस् ।

हाम्रो निशुल्क सेवाहरु :

- Normal Stiker फेर्ने
- Free Home Delivery

*शर्तहरु लागू हुनेछ ।

सम्पर्क स्थान : मोबाइल निकुञ्ज प्रा. लि.

कीर्तिपुर १७, नगाउँ दोवाटो

फोन नं. ८३३३२५७

वित्तिय साम्नेदार:

निर्मल बुद्धभूमि वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

नविन महर्जन

सिंगापुरमा सम्पन्न एसीसी यू-१६ प्रिमियर लिग क्रिकेटमा शानदार प्रदर्शन गर्दै नेपालले प्रथम स्थान हासिल गर्न सफल भएको थियो।

त्यसैगरी नेपाल आगामी भदौ २१ देखि असोज ४ गतेसम्म थाइल्यान्डको बैंककमा हुने एएफसी यू-१६ च्याम्पियन शील फुटबलको फाइनल चर

क्रिकेटपछि अब पालो फुटबलको

णको खेल खेल नेपाली टिम गत भाद्र ९ गते सोमवार प्रस्थान गरीसकेका छन्। यस प्रतियोगितामा जाने दक्षिण एसियाको नेपाल मात्र एक राष्ट्र हो। आठवर्षपछि महादेशीय प्रतियोगिताको फाइनल चरणमा फर्केको नेपाली युवा टिममा डिफेन्स र मिडमिल्डमा ८/८, फरवार्डमा ४ तथा गोलकिपर मा २ जना रहेको छ।

अन्तराष्ट्रिय नियममा गोलकिपर ३ जना हुनु पर्ने थियो तर तेस्रो रोजाईका किरण प्रवीन श्रेष्ठको नाम दर्ता दिएको भएकोले

२२ जना खेलाडी मात्र छनोट भएका थिए। जस्मा कप्तान विमल घर्तिमगर, अञ्जन विष्ट, सुनिल बल र सुजित गुरुङ, फरवार्डमा, डिफेन्समा आकाश थापा, अनन्त तामाङ, दिनेश र जयवंशी, अमित तामाङ, सुजन थापा, रुपेश तामाङ, गौरव बुढाथोकी र अनिल राई रहेका छन्। त्यस्तै मीडफिल्डरमा हेमन्त थापामगर, किरण सुनार, विकास थापा, संजोग राई, र बि भण्डारी, तेजेन्द्र पुनः सोममान लिगल र शिव सुवेदी रहेका छन्। राजधानीमा भएको

एएफसी-१६ को छनोट खेलमा नेपालका कप्तान विमल घर्ती मगरले दुई खेलमा पहिलो कार्ड खाएकोले आगामी भदौ २२ गते हुने पहिलो खेलमा उसको उपस्थिति हुने छैन।

तर पनि नेपाली युवा टिमले यस प्रतियोगितामा अवश्य राम्रो खेल प्रदर्शन गर्ने हामी अपेक्षा गरौं। नेपाली युवा क्रिकेट टिमले जसरी नेपालको नाम फैलाउन सफल भयो त्यसैगरी नेपाली युवा फुटबल टिमले पनि अवश्य साहसी खेल पस्कने छ। जसरी राजधानीमा

खेल देखाएको थियो सोही स्तर को खेल अवश्य खेल्ने छन्। नेपाली युवा टिमका प्रशिक्षक बाल गोपाल महर्जनले पनि खेलाडीहरूले आत्मा विश्वासी र टिमवर्क भई खेल्न सके अवश्य सकारात्मक नतिजा निस्कने बताउनु भयो। नेपाली युवा टोलीका स्ट्राइकर विमल घर्तीमगर नेपालका आशा लाग्दा खेलाडी हुन्। उनले यस खेलमा कप्तानी भूमिका साथ साथै आफ्नो उच्च खेल देखाउनु जरुरी छ। युरोपेली क्लबमा आफ्नो क्षमता प्रदर्शन गरिराखेका नेपाली राष्ट्रिय टोलीमा समेत अवश्य राम्रो प्रदर्शन गर्ने देखिन्छ। हालै नेदरल्याण्डमा सम्पन्न

कोपा डेल अगाथा कपमा उत्कृष्ट खेल प्रदर्शन गरेका उनले बेल्जियम रोयल स्पोर्टिङ क्लब एन्डरलेकका लागि २ गोल गरेका थिए।

पहिलो खेलमा डेनमार्कको एफसी बापेन देगन विरुद्ध १ गोल र नेदरल्याण्डको फियनोर्ड रोट्टरडामलाई पनि १ गोल गरेका थिए। यसरी दुवै खेलमा १/१ गोल गरी दुवै खेलमा २-० गोलले विजयी भएका थिए। युरोपमा खेल्ने पहिलो नेपाली खेलाडी विमलले यो अनुभवको प्रयोग यस प्रतियोगितामा अवश्य गरिने छ। जस्तै यूवा टोलीलाई हौसला बढाउन सहयोग हुनेछ।

पाठक प्रतिक्रिया

श्रीमान सम्पादकज्यू,
कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिक

कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिक वर्ष ४ अंक ५ मिति २०७१ भाद्र ११ गते बुधवार प्रकाशित लेखक र जकुमार मालीको लेख “हाम्रो कीर्तिपुर” साठै सान्दर्भिक लाग्यो। यो लेख कीर्तिपुरवासी

हाम्रो कीर्तिपुर लेखको बारेमा

र कीर्तिपुरका नेताहरूले पढ्न लायकको छ। हो, हाम्रो कीर्तिपुरमा कुनै पनि चीजको कमी छैन। सबै चीजले सम्पन्न भइकन पनि कीर्तिपुरमा जति विकास हुनुपर्ने हो हुन सकेको छैन। यहाँका स्थानीय नेताहरूको कमी कमजोरीका कारण कीर्तिपुरको विभिन्न स्थानको जग्गा बाहिर का संस्था वा मानिसहरूले

हडप्न सफल भइरहेका छन्। कीर्तिपुरमा भएका जग्गाहरू अरुलाई दान दिदै जाने तर नगरपालिकाको भने आफ्नो एउटा भवन छैन।

हामीले हाम्रा नेताहरूको मात्र कमी कमजोरी भएको भन्न मिल्दैन। यहाँका स्थानीय जनताको पनि उत्तिकै कमजोरी देखिन्छ। यहाँका मानिसहरू सबैको प्रगति भन्दा

हुने भन्दा व्यक्तिगत प्रगतितिर दौडधुप गरिरहेका छन्। जस्तै: की. न. पा. का कर्मचारीहरू प्रायः कीर्तिपुरकै स्थानीय बासिन्दा हुन्। उनीहरू कीर्तिपुरको विकासका काम भन्दा आफ्नो व्यक्तिगत विकास गर्नतिर मरिहत्ते गरिरहेका छन्।

अर्को कुरा यहाँका स्थानीय जनताहरू प्रायः

आफ्नो दाजुभाई तथा साथीभाईहरू एकले अर्काको काम र व्यवसायमा सहयोग गर्ने बानी छैन। कीर्तिपुरको बजारमा हरेक किसिमको पद्धतिको उपचारदेखि लिएर हरेक घरायसी सरसामानहरू पाईन्छ। तर पनि यहाँका मानिसहरूको नकारात्मक सोचले गर्दा आफ्नो गाउँ ठाउँको सेवा उपभोग नगरी कीर्तिपुरभन्दा टाढा गएर सरसामान लगायत स्वास्थ्य उपचार गर्नतिर लाग्छन्।

राजकुमार मालीज्यूको उक्त लेख मेरो व्यक्तिगत विचारमा सान्दर्भिक र महत्वपूर्ण छ। यस्तै खालको अन्य विषयवस्तुको बारेमा पनि लेखमा निरन्तरता दिनु होला। साथै यहाँका जनता र नेताहरू सबैले मालीजीको हाम्रो कीर्तिपुर विषयको लेख पढेर उचित वा अनुचित त्यसको मुल्याङ्क गर्नु होला।

राजेन्द्र अमात्य, कीर्तिपुर

SHEMROCK SIMRIK

Montessori Training Center Kirtipur-17, Kathmandu

Features:

Trained by Experienced Montessori Teacher

Practice in an international Standard Montessori Lab

30% Discount for First Group

Internship in Shemrock Simrik

Job Placement in Shemrock Simrik

Opening Soon!

Morning Shift
07:00 - 09:00

Evening Shift
04:00 - 06:00

Contact for
Admission

Contact : 4-331574, 9841353526, E-mail: simrikshemrock@gmail.com

ज्यापुमहागुथिद्वार कीर्तिपुरमा नेवा: प्रदेश जागरण अभियान

पहिचान सहितको संघीयताका लागि संविधानसभा भित्रै विद्रोह गर्ने चेतावनी

पहिचानको संविधान ज्यापु जातीको अभियान भन्ने मूल नाराका साथ क्रियाशिल भइरहेको ज्यापु समुदायको राष्ट्रिय संगठन ज्यापु महागुथिले विभिन्न स्थानमा नेवा: प्रदेश जागरण अभियान संचालन गर्दै आइरहेको छ ।

नेवा: स्वायत्त राज्यको लागि ज्यापु महागुथिको अभियान संचालनको क्रममा गत शनिवार भाद्र १४ गते कीर्तिपुरमा प्रशिक्षणात्मक अन्तर्क्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भयो । ज्यापु महागुथि कीर्तिपुर नगर समितिको आयोजनामा भएको सो कार्यक्रममा एमालेको तर्फबाट सभासदमा मनोनित भएका नेपाल आदिवासी जनजाति महासंघका महासचिव पेम्बा भोटेलाई टिका लगाई वढाई जापन दिने कार्यक्रम समेत भएको थियो । कीर्तिपुर पार्टी प्यालेसमा भएको सो कार्यक्रममा सभासद् पेम्बा भोटेले राजनीतिक पार्टीहरु परिवर्तन गर्न सकिने तर आफ्नो पहिचान परिवर्तन कहिले पनि नहुने बताउँदै पहिचान सहितको संघीयता नै अहिलेको आवश्यकता भएको बताउनु भयो । आवश्यक परे पार्टी परित्याग गर्न पनि तयार रहेको बताउँदै सभासद् भोटेले नेवा: स्वायत्त राज्य नेवा: समुदायको मात्र नभई नेपालका उत्पीडनमा पारिएका सम्पूर्ण समुदायको माग रहेको बताउनु भयो ।

राज्यले लामो समयदेखि उत्पीडनमा पारिएका आदिवासी जनजाति, मधेसी लगायतका समुदायको लागि अब राजनीतिक अग्रधिकार नै आफूहरुको माग रहेको बताउँदै उहाँले विगतमा जे जस्तो भूमिका निर्वाह गर्दै आइरहेको हो अब सभासद् भएपनि त्यस्तै भूमिका निर्वाह गर्ने बचन दिनु भयो । संविधानसभाको सभासद् भएपछि अझ थप जिम्मेवारी आएको बताउँदै उहाँले अहिलेको अवस्थामा संविधानसभामा गणितिय खेलमा गए आफूले अस्वीकार गर्ने समेत बताउनु भयो । संविधान भनेको सबैको साझा दस्तावेज भएको बताउँदै आदिवासी जनजातिहरुले अरुको अधिकार खोस्न लागेको नभई समान अधिकारका लागि आन्दोलन गर्दै आएको समेत बताउनु भयो । उहाँले यदि संविधानसभाबाट पहिचान विनाको संविधान निर्माण गर्न खोजे आफू संविधानसभाभित्रैबाट विद्रोह गर्ने समेत चेतावनी दिनु भएको थियो ।

कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि नेवा: स्वायत्त राज्य मंका: संघर्ष समितिका अध्यक्ष एवं ज्यापु महागुथि अध्यक्षमण्डलका अध्यक्ष राजभाई जकमिले अहिलेको अवस्थामा पहिचान सहितको नेवा: राज्यका लागि जीवन मरणको संघर्षमा होमिनुपर्ने अवस्था आएको बताउनु भयो । नेवा: समुदायदेखि आदिवासी जनजाति एवं राज्यद्वारा बहिस्करणमा पारिएका समुदाय एकजुट भई आन्दोलन गर्नुपर्ने र त्यसमा पनि नेवा: समुदायले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने बताउनु भयो । उहाँले नेवा स्वायत्त राज्य मंका: संघर्ष समितिले आन्दोलनको तयारीको क्रममा विभिन्न स्थानामा नेवा: प्रदेश जागरण अभियान संचालन गर्दै आएको बताउँदै अहिलेको अवस्थामा पहिचान पक्षधर हरू एकमत हुँदै गएको समेत बताउनु भयो ।

सो कार्यक्रममा पूर्व राज्यमन्त्री एवं नेवा: स्वायत्त राज्य मंका: संघर्ष समितिका केन्द्रीय सदस्य दिलिप महर्जनले संविधानसभाभित्र पहिचान पक्षधरहरुले संघर्ष गर्दै आएको वर्तमान अवस्थामा सडक संघर्षलाई समेत तालमेल मिलाई जानुपर्ने बताउनु भयो । पहिचान सहितको नेवा: स्वायत्त राज्यका लागि अहिलेको अवस्थामा राजनीतिक रुपमा विभाजित भएतापनि नेवार समुदाय एकजुट भई अघि बढ्नुपर्ने कुरामा जोड दिनुभयो ।

कार्यक्रममा ज्यापु महागुथिको नेवा: स्वायत्त राज्य जागरण अभियानका प्रवक्ता श्रीकृष्ण महर्जनले पहिचान सहितको संघीयताका लागि नेवार समुदायभित्र पनि बहुमत भएको ज्यापु समुदायले ठूलो भूमिका खेल्नुपर्ने बताउनु भयो । विगतको संविधानसभामा सहमति भइसकेको र राज्य पुनर्संरचनाका आधारहरुलाई नै मान्यता दिई

राज्य पुनर्संरचना गर्न माग गर्दै आदिवासी जनजाति एवं नेवा: समुदायले जारी राखेको आन्दोलन बैधानिक आन्दोलन भएको बताउनु भयो । विगतमा प्रक्रियामा जान डराउनेहरु नै अहिलेको अवस्थामा प्रक्रियामा जान लागिपरेको कुरा उल्लेख गर्दै यदि सहमति बेगर गएमा मुलुकमा अब ठूलो विद्रोह हुने र सो विद्रोहलाई कसैले पनि रोक्न नसक्ने बताउनु भयो ।

सो कार्यक्रममा ज्यापु महागुथि अध्यक्ष मण्डलका अध्यक्ष मचारारा महर्जनले पहिचान सहितको संघीयताका लागि नेवा: समुदाय एकमत हुँदै गएको र अरुको अवस्थामा आन्दोलनको विकल्प नभएको समेत बताउनु भयो ।

ज्यापु महागुथि कीर्तिपुर नगरका सचिव सरलगोपाल महर्जनले संचालन गर्नु भएको सो कार्यक्रमका सभापति एवं ज्यापु महागुथि कीर्तिपुर नगर समितिका अध्यक्ष नजरराम महर्जनले अहिलेको अवस्थामा बहुपहिचान र साझा पहिचानको नाममा पहिचान विरोधीहरुले षडयन्त्र गरिरहेको बताउनु भयो । अहिलेको अवस्थामा राज्यद्वारा बहिस्करणमा पारिएका समुदायका लागि पहिचान आवश्यकता भएको अवस्थामा षडयन्त्रकारीहरुले प्रकृति र नदी नालाको नामलाई उल्लेख गर्दै पहिचानको नाममा पहिचान विरोधी कदम चाल्ने षडयन्त्र गरिरहेकोप्रति सचेत हुनुपर्ने बताउनु भयो ।

उहाँले कीर्तिपुर क्षेत्रमा क्रियाशिल नेवा: समुदायभित्रका विभिन्न जातीय संगठनदेखि पहिचान पक्षधरहरूसँग एकजुट भएर एकीकृत रुपमा पनि अभियानलाई संचालन गर्ने बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा ज्यापु महागुथि कीर्तिपुर नगर समितिका सह सचिव रामभोला महर्जनले धन्यवाद जापन गर्नु भएको थियो ।

कार्यक्रममा ज्यापु महागुथिका केन्द्रीय सल्लाहकार टिकाराम महर्जन, मूलवासी नागरिक अभियानका राष्ट्रिय संयोजक विधूप्रकाश कायष्ठ, इन्जिनियर गणेश महर्जनले ज्यापु महागुथिले जुन ढंगबाट नेवा: स्वायत्त राज्यका लागि अभियान संचालन गरेको छ त्यस्तो अभियान अब गाउँ गाउँदेखि टोल टोलमा र स्कूल स्कूलमा समेत चलाउनुपर्ने सुझाव दिनु भएको थियो ।

कार्यक्रममा ज्यापु महागुथि कीर्तिपुरका सदस्यहरु लगायत विभिन्न क्षेत्रमा क्रियाशिल कीर्तिपुर वासीहरुको सहभागीता रहेको थियो ।

भोलुङ्गे पुलको अवस्था जोखिमपूर्ण भएमा टोल फ्रि नम्बर १६६०-०१-४८४८४ मा खबर गरिदिनुहोला । नेपालमा वर्सेनि २००-३०० भोलुङ्गे पुल निर्माण हुने गर्दछ तर नियमित मर्मत सम्भारको अभावमा यी पुलहरु दिगो रूपमा नरहेको अवस्था भएको हुनाले पुलको मर्मत सम्भार अति आवश्यक रहेकोले मर्मत सम्भारका लागि सचेत रहन अनुरोध छ ।

नियमित गरिने मर्मत सम्भार पुलको आयु जोगाने आधार

स्थानीय पुल शाखा, डोलीडार

बाल दिवसको उपलक्ष्यमा विभिन्न कार्यक्रम हुँदै

आउँदो भदौ २९ गते अन्तराष्ट्रिय बालदिवसको अवसरलाई मध्य नजर गर्दै उज्ज्वल शिशु निकेतन एकेडेमीले अन्तर सदन विभिन्न प्रतियोगिता गर्दै आएको छ। जस्को जुनियर स्तर कविता प्रतियोगिता गत बुधवार सम्पन्न भएको छ। कक्षा ४, ५ र ६ का विद्यार्थीहरु बीच सम्पन्न भएको उक्त प्रतियोगितामा ५० जना भन्दा बढी छात्र छात्राहरुले सहभागिता जनाइएका थिए। जस्मा कक्षा ५ वि का राजन कुमार र ोकाय प्रथम, कक्षा ६ वि का सम्पदा आचार्य द्वितिय तथा कक्षा ४ वि का सन्दिप जोशी तेस्रो भएका थिए। विजयी भएका विद्यार्थीहरुले स्कूलको विहानी प्रार्थना कार्यक्रममा वाचन गरेका थिए। गत भदौ १३ गते शुक्रवार उक्त कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो।

आउँदो बाल दिवसको उपलक्ष्यमा उज्ज्वल स्कूलले सिनियर हरूको कविता एवं निबन्ध प्रतियोगिता, सोलो नृत्य प्रतियोगिता पनि गर्ने भएका छन्। आउँदो भदौ २० गते अन्तर सदन चित्रकला प्रतियोगिता पनि हुने भएको छ। जस्को पुरस्कार वितरण बाल दिवसको दिन हुने जानकारी प्राप्त भएको छ। बाल बालिकाहरुको लागि शिक्षको साथ साथै अन्य विभिन्न अतिरिक्त क्रियाकलापको प्रतियोगिता आयोजना गर्दै शैक्षिक शत्रको अन्तमा विशेष कार्यक्रम गर्दै पुरस्कार वितरण एवं सम्मान गर्दै आएको जानकारी प्रिन्सिपल दिलमान महर्जनले कीर्तिपुर सन्देशलाई जानकारी गराउनु भएको छ।

त्यसैगरी मा.वि.स्तरको कक्षा ७, ८ र ९ बीच अन्तर सदन कविता प्रतियोगिता पनि भएको छ। जस्मा कक्षा ७ क का स्वीकृती कुंवर प्रथम, स्वर्णिम दाहाल कक्षा ७ ख द्वितिय, तथा विभूति के.सी. कक्षा ७ क तृतीय भएका थिए। त्यस्तै निबन्ध प्रतियोगिता तर्फ कक्षा ८ क का अनुस्का बज्राचार्य प्रथम, कक्षा ८ क कै रितिका कार्की द्वितिय तथा रिया कटुवाल कक्षा ९ क तृतीय भएकी थिइन्।

फूलवारी

(द्वितियभएको कविता)

सम्पदा आचार्य, कक्षा: ६ ख (आइरिस सदन)

फूलवारीमा रमाउँदै फूल टिप्न गएँ

एउटा फूलले भन्यो मलाई म त मर्ने भएँ

फूलको कुरा सुनेर म भुसङ्ग भएँ

फूल टिप्न नसकेर फर्कि घर आएँ

बाल कविता –

(उज्ज्वल स्कूलमा भएको कविता प्रतियोगितामा प्रथम र द्वितिय हुन सफल २ वटा कविता यहाँ प्रस्तुत गरेका छौं)

बाल अधिकार (प्रथम भएको कविता

—राजन कुमार रोकाय

कक्षा ५ वि पान्सी सदन

सर्वप्रथम नमस्कार छ उपस्थित सबैलाई
बालअधिकार हनन गर्न नदिउ है कसैलाई
अब हामी बालबालिका अगाडि बढ्नु छ
भेदभाव रहित समाजको निर्माण गर्नु छ।

कलकारखाना ईटा भट्टी बाल मजदूरलाई हटाउँ
बाल मजदूरलाई अन्त्य गरि विद्यालयमा पढाऔं।

बालबालिका यो देशका शान्तिका क्षेत्र
शिक्षा नै तीन मध्ये एक नेत्र।

साना साना नानी हामी भोलिका हौं कर्णधार
पर्ने छ नि हामी माथि यो देशको सारा भार
हनन गर्न पाइने छैन बालबालिकाको अधिकार
हनन गर्ने व्यक्ति बन्नेछ कानुनको बन्दिघर।

कति बालक अपाङ्ग छन् कति बालक शोषित

सविधानमा उल्लेखित छ बालअधिकार घोषित।

शिक्षा स्वास्थ्य पोषण खाना बालकले पाउनु पर्छ

तर पनि खान नपाई बालकले जुठो खान धाउनुपर्छ।

हातमा लाउने चुरा अनि टाउकोमा काटा

यति लेख्दै विदा माग्छु बाइबाई अनि टाटा।

फूललाई पनि हुँदो रहेछ आफ्नो माया ज्यानको

हाम्रो जस्तै हुँदो रहेछ प्राण पनि उसको

नटिपौं है साथि हामिले फूलवारीमा फूल

भनौं सबलाई नपारौं है फूल टिप्ने भूल

फूलका पनि साथि हुन्छन् सँगसँगै फूलने

सबै फूल मिलेर फूलवारीमा भूल्ले।

साबुन पानीले हात धुनुपर्ने अवस्थाहरु

- खाना खानुभन्दा अघि
- खाना बनाउनुभन्दा अघि
- चर्पी गएर आएपछि
- बच्चाहरूलाई खाना खुवाउनु अघि
- फोहर कुरा छोएपछि
- खेलेर आएपछि
- बालबालिकाको दिसा सफा गरेपछि
- आमाले बालबालिकालाई दूध खुवाउनु अघि
- बच्चाहरूले दिसापिसाब गरेको कपडा फेरेपछि
- बच्चाको दिसापिसाब विसर्जन गरेपछि
- चर्पी सफा गरेपछि

जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय ललितपुर

मानभवन, ललितपुर, नेपाल।

डिमिजन सडक कार्यालय

काठमाडौंको अनुरोध

सडक हामी सबैको साझा सम्पत्ति हो। यसको संरक्षण एवं सम्बर्द्धन गर्नु हामी सबैको साझा दायित्व हो। विभिन्न सडक खण्डको अनधिकृत रुपबाट सडक सीमा अतिक्रमण गरी घर, टहरा निर्माण गर्ने, होर्डिङ बोर्ड राख्ने, निर्माण सामग्रीहरू सडकमै थुपार्ने, सडककै सवारी साधन धुने, सडक नाली पुरी बाटो बनाउने तथा ढल मिसाउने एवं फोहोर फाल्ने इत्यादी कार्यका कारण सडक आवागमन तथा वातावरणमा समेत प्रतिकूल असर पर्ने हुनाले उपरोक्त क्रियाकलापहरू नगर्न नगराउनु हुन सम्बन्धित सबैलाई यस डिमिजन सडक कार्यालय हार्दिक अनुरोध गर्दछ।

डिमिजन सडक कार्यालय

सानो गौचरण, काठमाडौं

ताल तन्त्र आर्टस एण्ड म्यूजिक एकेडेमीमा सम्पर्क राखी

योग्य एवं व्यवसायीक कलाकार बनौं

गायन/ हार्मानियम : संगीत प्रवीण श्रीकृष्ण श्रेष्ठ र विश्व नेपाली (+ २ तथा इलाहावादबाट शास्त्रीय संगीतमा परीक्षा दिनेहरुको लागि पनि)

गीतार : सन्तोष महर्जन र मनोज महर्जन

तबला/मादल / D-Jembe: दिलिप किपू राजेन्द्र महर्जन र प्रवेश महर्जन

बासुरी: रमन महर्जन, महेश महर्जन

आर्टस् : सावित्री महर्जन र उमेश महर्जन

सारंगी : श्याम नेपाली र प्रिन्स नेपाली

नृत्य : देवेन्द्र महर्जन

Voilin (भ्वाइलिन) : योगेश डगोरिया

हाम्रा विशेषताहरु

- दक्ष एवं अनुभवी प्रशिक्षकहरुबाट सैद्धान्तिक र व्यवहारिक ज्ञान दिइने

- बालबालिकाको लागि विशेष कक्षाहरु

- संगीत, नृत्यका प्रशिक्षकहरु उत्पादन गरिने

सम्पर्क समय : विहान ७ बजेदेखि बेलुका ७ बजेसम्म

सम्पर्क : ताल तन्त्र आर्टस् एण्ड म्यूजिक एकेडेमी

कीर्तिपुर-१७, नयाँबजार (सिभिल बैंकको अगाडि सिसा पसलको माथि)

फोन: ९८५१००७४०५, ९८५१०४५४८६, ९८६००८२४९२

हार्दिक समवेदना

जन्म
वि.सं.१९९६
कार्तिक १८

स्व. हर्ष महर्जन

निधन :
वि.सं.२०७१
भाद्र ३

कीर्तिपुर स्वयंसेवक समाज (KVS)को आजीवन

सदस्य विकास डंगोलको पुज्यनीय बुबा

हर्ष महर्जन को गत भाद्र ३ गते ७५ वर्षको उमेर

मा असामयिक निधन भएकोले दिवंगत आत्माको

चिरशान्तिको कामना गर्दै शोकसन्तप्त परिवार

जनले धैर्य धारण गर्न सकोस् भनी हार्दिक

समवेदना व्यक्त गर्दछौं।

कीर्तिपुर स्वयंसेवक समाज

नयाँबजार कीर्तिपुर-३

धर्म एकातिर कर्म अर्कोतिर

पूर्णमान महर्जन
तग:वपि, कीर्तिपुर-१७

नेपाली जनजिब्रोमा एउटा अधिक प्रयोजनमा आउने उखान हो ‘काम कुरो एकातिर कुम्लो बोकी ठिमीतिर’। हुन पनि मानिस एउटा उद्देश्य लिएर अगाडि बढ्छ, तर बीचमा अर्कै कुरामा अभिप्रेरित भई उद्देश्यभन्दा फरक कार्यमा संलग्न हुन्छ। दैनिक विधि व्यवहार , राजनीति, धर्म आदि प्रायः क्षेत्रमा मानिसको भनाई र गराईमा निकै भिन्नता पाइन्छ। त्यसैले होला मार्गफल प्राप्त नगरेका, जन्म, जर ।, व्याधि र मरण एवम् क्लेश र दुःखबाट मुक्त नभएका पृथग्जनलाई मूर्खको संज्ञा दिएको पाइन्छ।

संसारमा आज तीनसय भन्दा बढी धर्महरु छन्। मानिसहरु फरकफरक धर्ममा आस्था र विश्वास राख्छन्। जुनसुकै धर्मको अनुयायी भएता पनि वास्तवमा धर्म के का लागि भन्ने कुरा बुझ्नु आवश्यक छ। यस सम्बन्धमा भगवान बुद्धले भिक्षु अनुरुद्धलाई भन्नुभएको थियो कि धर्म अल्पेक्षको लागि हो या आधारभूत आवश्यकता भन्दा बढी जम्मा नगर्नका लागि हो। धर्म लोभ/महत्वाकाङ्क्षाको लागि होइन। धर्म सन्तुष्ट हुनको लागि हो। धर्म एकान्त प्रिय हुनको लागि हो। किनभने कोलाहलपूर्ण र समूहमा धर्मको अभ्यास कठिन हुन्छ। धर्म आरम्भदेखि अन्त्यसम्म धर्म प्राप्तिका लागि उत्साहित

बन्नका लागि हो। धर्म होसियार पूर्वक राम्रो कार्यगरी जीवन यापन गर्नका लागि हो। धर्म कुशल कार्यमा एकाग्र हुनको लागि हो। धर्म प्रज्ञाको लागि हो र धर्म क्लेश र सांसारिक दुःख बन्धनबाट मुक्त भई निर्वाण प्राप्तिका लागि हो। तथागतशास्ताले उक्तशिक्षाको चिन्तन मनन नभएको ले बुद्धधर्मका अनुयायी हरु वास्तविक धर्मभन्दा विमुख तिर अनि धर्मको नाउँमा फरक कर्मतिर आकर्षित भएका हुन्।

एकजना धार्मिक मित्रले पत्तिकारलाई भन्नुभएको थियो कि धर्मदेशना श्रवण गरिरहने बेला कहिले काँही मलाई हाँसो उठ्छ। पत्तिकारको किनभन्ने सवालमा मित्रले भन्नुभयो कि एकजना महिलाको सानो छोरा जसको गुलियो मात्र अधिक खाने अभ्यस्तताले आमालाई साढै पिर परेको थियो। गुलियो भनेपछि भान्छाको चिनी पनि बाँकी राख्दैन्थ्यो। गुलियो खाने आदत लतबाट अलगयाउनका लागि महिलाले आफ्नो छोरा लिएर गुरुकहा गईन् र छोराको उक्त बानी छोड्न लगाउन गुरुसंग अनुरोध गरिन्। गुरुले एक महिनापछि आउनु भनेर पठाए। ठीक एक महिनापछि छोरालाई साथमा लिएर गुरुकहाँ सो महिलाले पहिलेकै कुरा राखिन्। गुरुले बच्चालाई हेरेर “नानी ! आजदेखि तिमीले गुलियो नखाउ है” भने। बच्चाले पनि हस ! भन्दै टाउको हल्लाए। अनि बच्चाको आमाले यति निर्देशन दिनलाई किन एक महिनापछि

बोलाउनु भएको, एक महिना पहिले नै भन्नुभएको भए हुन्थ्यो नि भनेर सवाल राख्दा गुरुले भने कि पहिले म पनि गुलियो खान्थें। अब मैले गुलियो खान छाडिसकें। तिम्रो बच्चाले अब गुलियो खाँदैन भनेर जवाफ फर्काए। उपरोक्त सानो उदाहरणले के कुरा स्पष्ट गर्दछ भने वास्तविक उपदेशको उपदेश सबै उनको व्यावहारिक जीवनमा अभ्यास भइसकेको हुन्छ। आफू महाज्ञानी भएर निकै आदर्शका कुरा र उपदेश गर्नेले मात्र स्वयम् आफ्नो जीवनमा लागु गरेको हुँदैन।

भगवान् बुद्धको कथनी र करनीमा कुनै अन्तर थिएन। वहाँले त्यही सिकाए जस्तो जीवन उनले स्वयम् बिताए। त्यसैले वहाँलाई “यथावादी तथाकारी, तथाकारी यथावादी” भनिन्छ। वहाँको अनुसार अक्षयी, अविनाशी, महान सुखकारक परम शान्ति निर्वाण प्राप्त गर्नु जीवनको अन्तिम उद्देश्य हुनुपर्दछ। प्रव्रजितहुनुको मूल उद्देश्य “संसारवट्टादुक्खतो मोचनत्थाय”अर्थात संसारवर्त दुःखबाट मुक्त हुनु हो। त्यागीले उक्त यथार्थतालाई आत्मसात् नगर्नाले धर्म एकातिर र कर्म अर्कोतिर भई आचरणमा धर्मिलोपना स्पष्ट देखापर्दछ। त्यागीको वस्त्र पहिरणले मात्र। बुद्धशासनको अंशप्राप्त हुँदैन। बुद्धशासनको अंश प्राप्त गर्नु भनेको जस्तोसुकै नकरात्मक कर्म गर्ने छोरा ले आमामु बाको सम्पत्ति/अंशको हकदार हुने नेपाली समाजको चलन जस्तो

अवश्य पनि होइन। वस्त्रले मात्र धार्मिक अधार्मिक बनाउँदैन। धार्मिक बन्नलाई वस्त्र नै चाहिन्छ भन्ने छैन। वास्तवमा चाहिने तत्व त ज्ञान हो, प्रज्ञा हो। उपदेशक आफैमा प्रज्ञा र सम्यक आचरण बिना दुःखबाट मुक्त हुन काम, भव, विभव तृष्णाबाट विरत हुनुपर्दछ र राग, द्वेष र मोहबाट अलग रहनुपर्दछ भनेर उपदेश दिनु कदापि उचित हुँदैन।

बुद्धको शिक्षानुसार जो सांसारिक कामना तृष्णालाई छोडेर प्रव्रजित भयो, जसको तृष्णा र भव क्षीण भैसक्यो, उसलाई ब्राम्हण भनिन्छ। सम्यक रूपले आचरण गर्दै जाने गरेमामात्र यो संसारमा अरहन्तहरु खालि हुँदैन भनी परिनिर्वाणको समयमा बुद्धले सुभद्रलाई आज्ञा गर्नुभएको थियो। तर आज गृहत्यागी गृहकै मायाजालमा फसेर कार्य गर्नु, महादेवले पनि तेश्रो नेत्र खोल्दछ भने जस्तै सामान्य कुरामा आसक्ति देखाउनु, प्रमूत्व जमाउन र उपार्जनका लागि धार्मिक कुरालाई लत्याएर उपादानको कार्य गर्नु एउटा अधिक मूल्य पर्ने चीवर को लोभले एकजना शीलवान भिक्षुको मृत्युपछि त्यही चीवरमा जुम्रो भएर उत्पत्ति भएको शिक्षा एवम् ‘अप्पमादेन सम्पादेथ’भन्ने शास्ताको ज्ञानलाई बेवास्ता हुनु आदि इत्यादि धर्मको नाउँमा आफैमा एउटा विडम्बना हो। धर्मको नाउँमा यसरी हुने कर्मले श्रद्धावानहरुको श्रद्धामा ह्रास पुऱ्याइरहेको हुन्छ, आघात बनाइरहेको हुन्छ। विशुद्धि मार्गको अनुसरण अनि सम्यक आचरण बिना धर्मको उत्थान सम्भव छैन। तर

आज बुद्धमूर्तिलाई अगाडि साक्षी राखीव यापार गर्ने वृत्ति केही उपदेशकहरुमा विद्यमान रहेको हुनाले धर्म उँभोतिर लाग्ने कुराको आशा गर्नु कदापि सही हुँदैन। किनभने विगार्न सहज हुन्छ, तर बनाउन गाह्रो हुन्छ।

धर्ममाभिक्षु, भिक्षुणी, उपासक र उपासिका सबैको महत्वपूर्ण भूमिका हुन्छ। चतुपरिपद बलियो भए मात्रधर्म बलियो हुन्छ। उपासक उपासिकाहरुमा एकता भएन, उनीहरुको आचरणमा सुधार भएन भने धर्मको आशातीत विकाश हुँदैन। जुनकार्य आफूमाथि भएमा मन खिन्न बनाउँदछ, त्यो काम आफूले पनि अरुमाथि गर्नु हुँदैन भन्ने कुराको उपासक उपासिकाहरुले विचार पुऱ्याउनु पर्दछ। यस भावनाको साथै धर्मको जगशीललाई आचरणमा लागु गर्नुपर्दछ भन्ने सोचमा राख्ने उपासक उपासिका कम मात्र पाइन्छ। लोभबाट विरत रहनुपर्दछ, भन्नेकुरा थाहा पाँउदा पाँउदै लोभ चित्तलाई प्रदर्शन नगर्ने कममात्र उपासक उपासिका देखिन्छ। बुद्ध, धर्म र संघबाहेक मेरो अरु कोही शरण छैन भनी गाथा उच्चारण गरेतापनि भक्ति मार्गमा लाग्ने नभएका होइनन्। तृष्णाबाट विमुक्त हुनुपर्दछ भनी ज्ञानमाला भजन गाउने ज्ञानमालालाई नै तृष्णाको मालाको रुपमा अङ्गिकार गर्नेहरु नभएका होइनन्। धर्मको अनुयायीहरुलाई नभई नहुने आर्य अष्टाङ्गिक मार्ग या लोकान्तर मार्ग शील, समाधि र प्रज्ञाको अनभिज्ञ रहने उपासक उपासिकाहरु नभएका होइनन्।बुद्ध धर्ममा जातजातिलाई पटकै स्थान नदिएको भएतापनि उही

जातजातिको भावनाबाट आजको २१ औं शताब्दीमा पनि धर्मका अनुयायीहरु टाढा रहन सकेको छैनन्। समभावलाई अँगाल्न सकेका छैनन्। यसरी जातिवादले स्थान लिएको ठाँउमा बुद्धधर्मको विकास हुँदैन भनेर राहुल सांकृत्यायनले उल्लेख गरेका छन्।

धर्मका अनुयायीहरुले धर्मको मर्म नबुझ्नु र बुझेर पनि बुझ्न पचाउनु भनेको धर्ममा ह्रास आउनु हो। भिक्षु नागसेनको अनुसार धर्म तीन चरणमा लोप हुने हुन्छ। सबभन्दा पहिले धर्मको सही अभिप्राय थाहा पाउनेहरु दुर्लभ भएमा, दोश्रो धर्मानुसार आचरण गर्ने अर्थात धर्मलाई व्यवहारमा उतार्नेहरु दुर्लभ भएमा र तेश्रो धर्मको प्रतीत सम्मको कदर गर्नेहरु पनि दुर्लभ भएमा धर्मको लोप हुने हुन्छ। यसैले आ-आफ्नो कमी कमजोरीहरुलाई सबै महसुस गरि बुद्धका शील, समाधि र प्रज्ञा जस्ता तीन प्रकारका शिक्षालाई अनुसरणका साथै निरन्तर रुपमा सदाचार (परोपकारी कार्य) गर्नमा समर्थ भइरहे मात्र धर्म भन् बलियो र प्रचारित हुँदै जान्छ र पछिसम्म परिशुद्ध भई संसारमा धर्मलाई चिरस्थायी राख्ने अरहन्तहरु कहिल्यै पनि खालि हुँदैन। धम्मपद (१६९)माउल्लेख गरिएको छ (“धम्मं चरे सुचरितं, न तं दुच्चरितं चरे।

धम्मचारी सुखं सेति, अस्मिं लोके परिमह च ॥”

अर्थात सुचरित्र धर्मको आचरण गर्नु, दुश्चरित्र धर्मका आचरण नगर्नु, धर्मचारी इहलोक र परलोक दुबैमा सुखपूर्वक रहने गर्दछन्।

श्री भैरबनाथ तःगुठी

१९०० पाँगा

सूचना प्रकाशित मिति: २०७१/०५/१७

सूचना

यस गुठीको भवन निर्माणमा भएका आय-व्यय विवरण लगायत बाँकी निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने उपायहरु अवलम्बन गर्न निम्न मिति र समयमा गुठीमा बस्ने बैठकमा उपस्थित हुन सम्बन्धित कवःका गुठियारहरुलाई हार्दिक अनुरोध गर्दछौं।

मिति: २०७१ भाद्र २१ गते शनिवार

समय: विहान ७:०० बजे

१) नाथलाल, दिगुखेल कवः

२) बाबुलाल, भ्यावुं कवः

३) नीलबहादुर, माहाबो कवः

४) हरि, लाछी दोका कवः

५) नाती, सिकुछें कवः

६) इन्द्रमान, पाघु कवः

७) हरिकृष्ण वाकुननी कवः

मिति: २०७१ भाद्र २२ गते आईतवार

समय: विहान ७:०० बजे

१) सन्तलाल, यंचो कवः,

२) शिवहरी, ढोकाफल कवः,

३) न्हुछेलाल, माहाबो कवः

४) तुल्सीनारायण, पुखुसि कवः

५) बुद्धिवहादुर, दिगुखेल कवः,

६) नन्दलाल, भ्यावुं कवः

७) रामभक्त, सिमाको कवः,

८) धनबहादुर, सिमाको कवः

९) सबै दरुहरु

मिति : २०७१ भाद्र २३ गते सोमवार

समय: विहान ७ :०० बजे

१) ज्ञानबहादुर, ढोकासी कवः

२) हाकुचा, ईटागोल कवः

३) भाईचा, सिकुछें कवः

४) आसमान, सिमाको कवः

५) वासुदेव, लखु कवः,

६) बुद्धिवहादुर, माहाबो कवः

७) ज्ञानबहादुर, समचा कवः

नेपाल सरकार
भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
सडक विभाग
मध्य पहाडी पश्चिम (पुष्पलाल) लोकमार्ग सडक आयोजना
तुलसीपुर, दाङ

यस मध्य पहाडी पश्चिम (पुष्पलाल) लोकमार्ग सडक आयोजना अन्तर्गत बाग्लुङ, रुकुम, जाजरकोट, दैलेख तथा अछाम जिल्लाहरुमा भइरहेको सडक निर्माण कार्यको दायौं-बायाँ २५/२५ मीटरमा नयाँ घर, टहरा तथा अन्य कुनै किसिमको स्थायी संरचना निर्माण नगर्नुहुन, साथै सडक अतिक्रमण रोक्ने कार्यमा सहयोग गरिदिनु हुन सबैको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

आयोजना प्रमुख

MISS KIPU

COMING SOON

MUST BE AGE BETWEEN 18-25
MUST LIVE IN KIRTIPUR

सोनेलाल साह

B.A.M.S.Final phase
आयुर्वेद क्याम्पस, कीर्तिपुर

गतांको बाँकि

— हेर बाबु हो । सनातन हिन्दू धर्म मात्र हामी सबैको सच्चा धर्म हो । वेद पुराण, गीता मात्र पवित्र धार्मिक ग्रन्थ हुन् किनकि यी स्वयम् भगवानले लेख्नुभएको हो, अरु त पछि आएका मानिसले लेखेका, मानिसले भनेका कथन मात्र हुन् । तब त चारैजना एकले अर्काको धर्मका दोष र त्रुटि देखाउँदै आफ्नो धर्मको बखान गर्न थाले । आपसमा पिटुंला, मारुंला जस्तै पनि गर्न लागे । मानिसहरू जिल्ल परिरहे । भीडमा एकजना वैज्ञानिक पनि बसेर सबैको तर्क सुनिरहेका रहेछन् । ती वैज्ञानिकले अगाडि आएर भने छन्— तपाईंहरू यसरी भगडा गरेर मानिसलाई रनभुल्लमा नपार्नुहोस् । म तपाईंहरूलाई अन्तरिक्षयानमा राखेर स्वर्ग पठाइदिन्छु, त्यहाँ गएर कृष्ण, काइष्ट, बुद्ध र मुहम्मदसँग भेटेर कुन चाहिँ धर्म ठूलो हो भन्ने

योग र धर्म

कुरा निरुपन गरेर आउनुहोस् भनि सबैलाई सच्चा धर्म मान्न सजिलो हुनेछ । चारैजना मञ्जुर गरेर स्वर्गतिर उडेर गएछन् । स्वर्गको द्वारापालले आउनको कारण सोधेछन् । आ-आफ्नो सबै कुरा द्वारापाललाई भनेछन् । मैले त तपाईंहरूको कुरा बुझिन, जानुहोस् भित्र, ऊ त्यहाँ पर देवताहरूको बीचमा धर्म सम्मेलन हुँदैछ । सबै देवताहरू त्यहीं हुनुहुन्छ, स्वयं धर्मले अध्यक्षता ग्रहण गर्नु भएको छ । उहाँसँग गएर प्रश्न गर्नुहोस् ।

चारैजना भित्र गए । सभा पनि ठ्याक्क सकिएछ । धर्मले ती चारजनालाई हेरेर को हो ? किन आएका हो भनी सोध्नु भएछ । सर्वप्रथम मठाधीशले सोधेछन्— यहाँ स्वर्गमा कुन धर्म मानिन्छ र तपाईं अहिले कुन चाहिँ धर्मको बारेमा बोल्दै हुनुहुन्छ्यो ? मठाधीशको प्रश्न सुन्दा धर्मसहित सबै देवताहरू अचम्म मान्दै एक-अर्कामा हेराहेर गर्न थालेछन् ।

तपाईंको प्रश्न त हामी कसैले पनि बुझ्न सकेनौं, शायद तपाईंहरू पृथ्वीलोकबाट आएको हो क्यार । तपाईंहरूको कुरा त कृष्ण, काइष्ट, मुहम्मद, बुद्ध, महावीर, मीरा, नानकहरूले बुझ्नुहोला । तब त चारैजनाले आ-आफ्ना धर्मका प्रवर्तक कृष्ण, काइष्ट, मुहम्मद र बुद्धसँग भेट्ने कुरा गरेछन् । सभाको एक छेउमा बसेका कृष्ण, काइष्ट, मुहम्मद र बुद्धलाई धर्मले बोलाउनु भयो र यी मानिससँग कुरा बुझ्न र बुझाउन आग्रह गर्नुभयो ।

चारैजना आ-आफ्ना धर्मका प्रवर्तकको पाउ परेर भन्नु लागे — प्रभु ! हामीलाई उद्धार गरि बक्सियोस् ! सत्य कुरा बताइ बक्सियोस्, पृथ्वीका मानिस हरूको भ्रम गरि बक्सियोस्, तथा हरूमध्ये कसले बताइबक्सेको धर्म सही हो बताइबक्सियोस् ।

अगाडि आसनमा विराजमान धर्मलाई देखाउँदै उहाँको शरणमा जाने सल्ला दिदै कृष्ण, काइष्ट, बुद्ध र मुहम्मदले भन्नुभयो— हामी

चारैजना पनि उही एक शाश्वत सनातन धर्म अन्तरगत छौं । तब त तिनीहरू धर्मको सामुन्ने हात जोडेर उभिरहे । धर्मले भन्नुभयो— बाबु हो ! तिमीहरूको कुरा सुन्दा मलाई आश्चर्य पनि लाग्यो, दुःख पनि लाग्यो । मेरो अनेक नाम लिएको सुन्दा आश्चर्य लाग्यो भने मेरो नाममा मेरो आडमा युद्ध आतंक, शोषण आदि भएको कुरा सुन्दा दुःख पनि लाग्यो । हेर बाबु हो ! म एउटै मात्र छु, सत्य सनातन छु, तिमीहरूले मानेका कृष्ण, काइष्ट, बुद्ध र मुहम्मद, नानक, कवीर आदि सबै देवता पनि मैबाट सृष्टि भएका हुन् । तिमीहरू पनि मेरो स्वरूप हो । विश्व ब्रम्हाण्ड र यस भित्रका सम्पूर्ण कुराको उत्पत्ति, स्थिति र नाश पनि मबाटै हुन्छन् । म नै सबैमा ओतप्रोत छु, म बिना कोही पनि कुनै कुराको अस्तित्व रहन सक्दैन । मबाट कोही पनि कहिल्यै पनि अलग हुन सक्दैन । यदि कसैले कहिल्यै पनि मबाट विमुख हुने कार्य गर्दछ भने त्यो दुःखको भुमरीमा पर्दछ, जसरी आज

पृथ्वीका मानिस दुःख, चिन्ता र पीडाको भुमरीमा परिरहेका छन् । तिमीहरू यहाँ आउनु बडो राम्रो भयो । वास्तविक कुरा बुझिहाल्यौ । यी सबै भगवान साधुसन्तहरूले भन्नुभएको कुरा एउटै हुन् केवल भाष, शैली र तरिका मात्र समय परिस्थिति अनुरूप मिलाएर भनेका हुन् । तिमीहरू चारजना पनि भिन्न छैनौ, एकै हो, मैरे रुप हौं, जाऊ पृथ्वीमा गएर मत सम्प्रदायलाई यस बखत कृष्ण, काइष्ट, बुद्ध, मुहम्मद सबैजना हात जोडेर धर्मका सामु उभिरहनु भएको थियो । यति भनी धर्म अन्तर्धान हुनुभयो । कृष्ण, काइष्ट, बुद्ध र मुहम्मद पनि हाँस्दै अंकमाल गर्दै प्रस्थान गर्नुभयो ।

तब ती चारैजना पनि वास्तविक धर्मको मर्म बुझेर गद्गद् हुँदै आपसमा आलिंगन गर्दै याना चढेर पृथ्वीमा ओर्लिए । भनिन्छ अहिले ती चार जना भाषण, प्रवचन, उपदेशजस्ता सैद्धान्तिक पक्षलाई

कम गरेर व्यवहारिक पक्ष योगद्वारा मानिसलाई सच्चा धर्मको अनुभूति गराउने अठोट पनि गरेका छन् रे ! हुन पनि यो कुरा वास्तविक हो । अहिलेसम्म कति उपदेशहरू निक्लिसके, कति धर्मशास्त्र तयार भइसके कति मानिसले धार्मिक सुत्र कण्ठ गरे । खैत, यसको फल के भयो त ! मिश्रिमिश्री भनेर कराएर मुखमा गुलियो आउँदैन, लड्डु, पेडा भनेर जति नाम जपे पनि भोक मेटिँदैन । मुखमा हाल पाउनुपयो, पेटमा पुर्‍याउनु पाउनु पयो । जतिसुकै नमोः शिवाय भने पनि जतिसुकै बुद्ध शरण गच्छामी भनेर कराए पनि, भगवान, न्यम, अल्लाह भनेर जति पुकार गरे पनि आत्मानुभूति, आनन्द मिल्दैन जबसम्म हामी सच्चा अर्थमा धर्मका मर्म बुझेर धर्मका मार्गमा चल्दैनौ अर्थात् व्यवहारमा धर्मलाई प्रयोग गर्दैनौ ।

अतः धर्मको वास्तविक व्यवहारिक रुप योग हो भन्ने प्रष्ट हुन्छ ।

समाप्त

‘हाम्रो कीर्तिपुर – बनाऔं पर्यटनमैत्री सहर’

कीर्तिपुर गाइड एसोशियसन
पर्यटन सूचना केन्द्र

चिथु, कीर्तिपुर फोन ४३३९८१७

इमेल : kirtipurguide098@gmail.com

दुग्ध विकास संस्थानबाट उत्पादित ब्रान्डका दुध, दही, घ्यू, पनीर, चिज, आइस्क्रिम तथा मिठाईहरू सदैव प्रयोग गरी ।

स्वस्थ जीवन बिताऔं ।

दुग्ध विकास संस्थान

केन्द्रिय कार्यालय, लैनचौर, काठमाडौं, फोन : ४४११७१०

नेपाल सरकार
कृषि विकास मन्त्रालय
पशु सेवा विभागउच्च पहाड कृषि व्यवसाय तथा जीविकोपार्जन सुधार आयोजना
High Mountain Agribusiness and Livelihood Improvement (HIMALI) Project
हरिहरभवन, पुल्चोक, ललितपुर
Website: www.himali.gov.np

कृषक व्यवसायीलाई कृषि व्यवसाय योजना प्रस्ताव सम्बन्धी आह्वान

उच्च पहाडी जिल्लाहरू संखुवासभा, सोलुखुम्बु, दोलखा, रसुवा, मनाङ, मुस्ताङ, डोल्पा, जुम्ला, मुगु र हुम्लामा कृषि, पशुपालन तथा जडीबुटी उत्पादन, प्रशोधन, गुणस्तर व्यवस्थापन, संकलन केन्द्र स्थापना, बजारीकरण जस्ता मूल्य शृङ्खला विकासका क्रियाकलापद्वारा स्थानीय बासिन्दाको आय वृद्धि गरी जीविकोपार्जनमा दिगो सुधार गर्ने उद्देश्यले एसियाली विकास बैंकको अनुदान सहयोग उच्च पहाड कृषि व्यवसाय तथा जीविकोपार्जन सुधार आयोजना सुरु भएको छ । यो आयोजना सन् २०१४ सम्म सञ्चालन हुनेछ । नेपाल सरकारका सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएका कृषक समूह, सहकारी, कृषि व्यवसायी, उद्यमी, संघ-संस्था लगायतका निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरी उच्च पहाडमा कृषि व्यवसाय विकास गर्न आयोजनाले लगानी गर्नेछ । अतः सम्बन्धित जिल्ला आयोजना समन्वयकर्ताको कार्यालय (जिल्ला कृषि विकास कार्यालय वा जिल्ला पशु सेवा कार्यालय), यस आयोजनाको कार्यालय तथा जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघमा कार्यरत कृषि उद्यम केन्द्रका जिल्ला स्थित विशेषज्ञहरूसँग सम्पर्क गरी आफूले गर्न चाहेको व्यवसाय विकासको लागि आयोजनाबाट अनुदान प्राप्त गर्न व्यवसाय योजना (Business Plan) सहित प्रस्ताव पेस गर्न सम्बन्धित सबैमा अनुरोध छ ।

आयोजना निर्देशक

सुरक्षित बसोबास, सुलभ आवास
सफा, हरियाली स्वच्छ वातावरण
सकारात्मक सोचाई, उच्च नैतिक
आचरण सानो परिवार, समृद्ध घरवार
राष्ट्रिय आवास कम्पनीको मूल आधार

देवेन्द्र कुमार यादव

महाप्रबन्धक

राष्ट्रिय आवास कम्पनी लि.

श्रीमहल, पूल्चोक, ललितपुर

फोन नं. ०१-५५२९३९७, फ्याक्स: ०१-५५२६३७५

कर सम्बन्धी हाम्रो अनुरोध

हामीले कमाएको आयमा आयकर, लिएको सेवामा मूल्य अभिवृद्धि कर, संकलन गरी संकलित कर सरकारी कोषमा दाखिला गरी जिम्मेवार नागरिकको भूमिका निर्वाह गरौं ।

यसरी समयमा कर नतिरी बसेमा कानूनको परिपालना नभएकोमा पनि राज्यद्वारा कानुनी कारवाहीमा पर्न सकिन्छ ।

कर अनिवार्य भुक्तानी हो, यो नै राज्यको समृद्धिको आधार हो ।

नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालय

आन्तरिक राजस्व विभाग

दूला करदाता कार्यालय

हरिहर भवन, पुल्चोक, ललितपुर

नयाँ शो रूम खुल्यो

CTEVT बाट संचालित राष्ट्रिय

शीप प्रतियोगितामा Top Ten मा

स्थान हासिल गर्न सफल युनिक

टेलर्सको अब नयाँ शो रूम खुलेको

जानकारी गराउन चाहन्छौं ।

युनिक टेलर्स

नयाँबजार, फोन ४३३९०७८

अनुवाद साहित्य— उपन्यास “भावना”-२६— नजरराम महर्जन

आज कोजाग्रत पूर्णिमा। ऊ एकलै कौसीमा बसिरहेको छ। आकाशमा जून चम्किरहेको छ। रमाइलो छ। उसले आकाशमा हेरिरह्यो। उसलाई किरणको यादले सतायो। उसलाई कौसीमा बसिरहन मन लागेन। आफ्नो कोठामा आयो। कापी कलम लिएर किरणको नाममा एउटा चिट्ठी लेख्न लाग्यो।

प्रिय प्राणेश्वरी किरण, दैनिक सम्भनाको साथै धेरै धेरै माया।

हृदयभित्रको माया सम्भनाको धागो बुनेर यो पत्ररूपी माला तिम्रो छेउ पठाईरहेको छु। कोही नभएको यो सुनसान कोठामा कापीको पानालाई तिम्रो शरीर ठानेर कालो मसीले मनको बह पोख्दैछु। मलाई विश्वास छ, यो पत्र पढ्दा तिमिले आफूलाई मेरो नजिक बसिरहेको पाउनेछौं। आजसम्मको भूलचुक तिमिले बिसिनेछौं भन्ने मलाई विश्वास छ।

किरण, आज कोजाग्रत पूर्णिमा, आकाशमा जून चम्किरहेको छ। धरतिलाई दूधले नुहाइदिएको जस्तो दुधिलो प्रकाश फैलाईरहेको छ। जूनको प्रकाशले धरति रमाइरहेको छ। धरतिको लागि महिनाको एकचोटि रमाइलो हुने रात यही पूर्णिमाको रात हो। यस्तो रमाइलो रातमा पनि मेरो प्राणप्यारी मसँग छैन। म एकलै बसिरहनु परेको छ। मैले तिमिलाई जूनको किरणमा खोजें। त्यहाँ तिमि छैनौं। तिमि त मेरो हृदयभित्र लुकिरहेका छौं।

सम्भनाको धागोले बाँधेर मलाई तिम्रो नजिक ल्याइपुऱ्यायो। मलाई सम्भना छ, यस्तै पूर्णिमाको रात तिमि र म माथि कौसीमा बसेर चन्द्रमा हेरेर र

माउँथ्यौं। आज मेरो साथमा तिमि छैनौं, त्यसैले माथि कौसीमा नवसी तल कोठामा आएँ। कोठामा बसेर तिमिलाई सम्झिरहेको छु। तिम्रो सम्भनाको छुरीले मेरो दिलमा घोचिरहेको छ। मेरो दिलमा घाउ भएको छ। तिम्रो मुहार एक झल्को हेर्न मेरो आँखा तडपीरहेको छ। हाम्रो प्रेमको कारण आज तिमि नहुँदा यो पूर्णिमाको रमाइलो रात पनि मलाई औँसीको रातभै अँध्यारो लागिरहेको छ। तिमि बिनाको रात म कसरी बिताउँ? मसँग पखेटामात्र भएको भए चीलभै सलल उडेर तिमिकहाँ आउँथे। किरण, मेरो सशरीर तिम्रो छेउ आउन नसके पनि मेरो मन तिमिकहाँ पुगिसकेको छ। यतिबेला रातको साढे दश बजिसकेको छ। यहाँ बाटो सुनसान भइसकेको छ। सबैजना आ-आफ्नो ठाउँमा गइसकेका छन्। कोही प्राण प्यारीलाई अंगालेर मिठो निद्रामा डुबुकी मारिरहेको होला। कोही मजस्तै आफ्नो प्याण प्यारी नभएर छटपटाइरहेको होला। तिमि टि.भी. हेरेर हामी सुत्ने कोठामा

आयौं होली। ढोका उघार्ने बित्तिकै तिम्रो नजरले मलाई खोजे होली।

त्यहाँ कोठामा मलाई नदेखेर तिम्रो मन खिसिक्क भयो होली। त्यो कोठा जहाँ हामी दुईजनाले वर्षौं वर्ष सँगै बसेर र माइलोसित रात बिताएका थियौं।

आज तिमिलाई पनि त्यो र माइलो रात झलझली याद आइरहेको छ होला। अनि तिमिले म हुँदाको रात र म नहुँदाको रातको तुलना गरे होलिन। मेरो यादले तिमि पनि आकुल व्याकुल भयो होली। अनि मुटुमाथि ढुंगा राखी मेरो सम्भनाको पोकोलाई सिरान बनाएर मेरो मायाको बिछुर्यौनामा पल्टेर रात बिताउने प्रयास गरिरहेकी होली। माथि सिलिग पंखा फनफनती घुमिरहेको होला। त्यो पंखाको हावाले तिम्रो अधरमा चुम्बन लिइरहेको होला।

आजको रात, म बिनाको रात, तिम्रो दिलमा मच्चिरहेको ज्वालामुखीलाई के शितलता प्रदान गर्न सक्छ? तिम्रो केश पंखाको हावाले फरफराइरहेको होला। त्यो हावाले तिम्रो अधर चुमिरहेको होला। तिमि मलाई सम्झी त्यो हावाले स्वच्छन्द रूपले स्पर्श गर्न दिइरहेकी होली। त्यो पंखाको हावाले तिम्रो दिलमा दन्किरहेको आगो निभाउने

असफल प्रयास गरिरहेको होला।

किरण, आई लव यू, मैले यसोभन्दा यो बुढाले के भन्न भयो होली। अचम्म मान्नु पर्ने केही छैन। प्रेमको अर्थ कुमार केटा र कुमार केटीले गर्ने प्रेम मात्र प्रेम होइन। प्रेम भनेको जसले जसलाई पनि गर्न सक्छ। प्रेमनै जीवन हो। प्रेम बिना मानिस एकपल पनि बाँच्न सक्दैन।

हामीले आमा-बाबु, दाजु-भाइ, दिदी-बहिनीलाई गर्ने माया पनि प्रेम नै हो। प्रेमको थरीथरी रूप र अवस्था हुन्छ। प्रेमलाई कसैले देख्न सक्दैन, छुन पनि सक्दैन। केवल महसुस मात्र गर्न सक्छ। तिमिलाई थाहा छ मेरो धेरै महिलाहरूसँग संगत छ। उनीहरूमध्ये बिहे भइसकेकाहरू पनि छन्, बिहे नभएकाहरू पनि छन्। उनीहरू सबैसँग मेरो नजिकको राम्रो सम्बन्ध छ। उनीहरू सबैजनालाई म प्रेम गर्छु। मैले यसरी प्रेम गर्छु भन्दैमा तिमिले अनर्थ नसोच्नु। मैले उनीहरूलाई प्रेम गर्दैमा तिमिलाई गर्ने प्रेम कम हुँदैन। किनभने उनीहरूलाई गर्ने प्रेम, तिमिलाई गर्ने प्रेम होइन। किरण, तिमि मेरी हो। म तिम्रो हुँ। तिमि मेरो स्वास्नीमात्र होइनौ। तिम्रो रूप धेरै छ। बिहान म सुतिरहेको बेला तिमिले मलाई बिछुर्यौनामा नै चिया खाउन ल्याउँछौं, त्यतिबेला तिमि नोकरनीको रूपमा हुन्छौं। बिहान-बेलुका

खाना खान तिमि मलाई पर्खिर हुन्छौं। मेरो मनपर्ने खाना पकाइ राख्छौं। आफू अगाडि बसेर के थपु भनेर कर गरी गरी मलाई पेटभरि खाउँछौं, त्यतिबेला तिमि आमाको रूपमा हुन्छौं।

म कामबाट थाकेर घर आउँछु। के गरुं के गरुं भएर तिमिलाई मनको बह पोख्छु, तिमिले मलाई सल्लाह सुन्नु दिन्छौं, त्यतिबेला तिमि मेरो साथीको रूपमा हुन्छौं। तिमि मेरो स्वास्नी त्यतिबेला मात्र हुन्छौं जुनबेला हामी एउटै बिछुर्यौनामा सँगै सुत्छौं।

किरण तिमिले मेरो हृदयमा बनाएको ठाउँ अरु कसैले पनि लिन सक्दैन। स्वास्नी भनेको बिछुर्यौनामा सुत्नको लागि मात्र होइन। स्वास्नी भनेको लाग्नेको आधा शरीर पनि हो। जिन्दगीको गोरेटोमा धेरैजनासँग भेट हुन्छ, चिनजान हुन्छ। कति त बाटोमा भेटेर बाटोमै बिसिन्छ। कति अविस्मरणीय भइदिन्छ। कोसँग कस्तो सम्बन्ध छ भन्ने दुईजना बिचको तरिका र मनको भावनामा निर्भर हुन्छ। मैले भावनालाई छोरी मानिरहेको छु। उनले पनि मलाई बाबुजस्तै मानिरहेकी छिन्।

भावनालाई लिएर म यताउता हिंडे भनेर तिमिले हामीलाई शंका गर्नु। जसले गर्दा आज हामी छुट्टिएर बस्नु परिरहेको छ। यो कुरामा म तिमिलाई मात्र दोष दिन्न। म दोष दिन्छु हाम्रो समाजको महिलाप्रतिको दृष्टिकोणलाई। हाम्रो समाज पुरुष प्रधान समाज हो। जहाँ पुरुषले महिलालाई दबाउनसम्म दबाइराखेको छ। महिलालाई शोषण गरिराखेको

छ। उनीहरूको विचारमा महिला एउटा वस्तु हो। जसलाई पुरुषले जसरी उपभोग गरेपनि हुन्छ। उनीहरूको विचारमा महिला भनेको बिछुर्यौना हो। जहाँ जहिले जसरी सुते पनि हुन्छ।

यस्तो समाजमा परिवर्तन ल्याउन हामीले संघर्ष गर्नुपर्छ। त्यो संघर्षको मैदानमा धारिलो हतियार लिएर जानुपर्छ। त्यो धारिलो हतियार भनेकै हाम्रो भावना र व्यवहार हो। हामीले त्यो हतियार प्रयोग गर्न जानेनौं भने हामी आफै घाइते हुनेछौं। यस्तो अवस्थामा तिमिले ममाथि शंका गर्नु भनेको संघर्षको मैदानमा मलाई कमजोर बनाउनु हो। यो सामाजिक युद्ध मैदानमा तिमिले मलाई हौसलामात्र दियो भने मैले आधा युद्ध जित्नेछु। मेरो हतियारको धार नै तिमि हो। यो सामाजिक युद्ध जित्न धेरै समय लाग्न सक्छ। यो युद्ध जित्न हामीमा आत्मविश्वास हुनुपर्छ।

किरण, यो पत्र पढेर तिम्रो मनमा मप्रति विश्वास जागेमा तिमि मकहाँ आउनु म तिमिलाई स्वागत गर्छु। म तिम्रो बाटो हेरि रहेको छु।

सधैं तिम्रो सुमन

उसले आफ्नो ठेगाना राखेर पत्र पठायो। पत्रको जवाफ आउँछ कि भनेर पर्खिरह्यो। पत्रको जवाफ आएन। न मान्छे नै आयो। तिहार सकियो। होली आयो। तैपनि किरणले उसलाई बोलाएन न पत्र नै पठाइन्। उनले नबोलाएसम्म ऊ कसरी घर जान्छ? त्यसैले ऊ मुटुमाथि ढुंगा राखी बसिर हयो। क्रमशः.....

नेवा: देय् दबूको २० औं वार्षिक उत्सवमा गत शनिवारआयोजना गरेको गरेको कार्यक्रममा १/१ लाख राशीको पुरस्कार विजेताहरू क्रमशः नेवा: वस्ती नेवा: स्कूलका संयोजक दिपक तुलाधर (थाकुरलाल पुरस्कार), चन्द्रमाया सुर्ज बज्राचार्य (नारायणदेवी तिर्थ पुरस्कार व्यवसायीतर्फ) र नेवा: खल: कास्कीका अशोक पालिखे (नारायणदेवी तिर्थ पुरस्कार समाजसेवी तर्फ)

श्वेत क्रान्तिद्वारा गरिबी निवारणका लागि प्रतिबद्ध

“व्यवसायिक पशु फार्म गरौं, बृहत दूध उत्पादन गरौं।”

राष्ट्रिय दुग्ध विकास बोर्ड

दुग्ध विकास, ललितपुर, फोन: ४-२२२४००, फ्याक्स: १९९-४-२२२२१६

सिँचाइ आयोजनाबाट ग्रामीण गरिब र सामुदायिक रूपमा पिछडिएका वर्गको कृषि आयमा वृद्धि गरी आयस्तर बढाउन बन्नाछ, जुम्ला, मुगु, डोटी, सल्यान, रूकुम, रोल्पा, प्यूठान, कञ्चनपुर, कैलाली, दाङ र कपिलवस्तु जिल्लाहरूमा सामुदायिक सिँचाइ आयोजना लागू भएकाले सो सम्बन्धमा विस्तृत जानकारीका लागि सम्बन्धित जिबिस/गाविसमा सम्पर्क गर्न अनुरोध छ।

स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा कृषि सडक विभाग (DoLIDaR)
सामुदायिक सिँचाइ आयोजना (CIP)

श्रीमङ्गल, पुल्चोक, ललितपुर

स्वास्थ्य प्रतिष्ठा र विकासका लागि सरसफाई

- सन् २०१७ सम्म आधारभूत सरसफाई सुविधामा सबैको पहुँच पुऱ्याउने।
- राष्ट्रिय लक्ष्य प्राप्तिका लागि सबै मिलेर पूर्ण सरसफाई अभियानमा जुटी।
- पूर्ण सरसफाई अभियानलाई सफल बनाउनका लागि आ-आफ्नो टोल, गाउँलाई खुला दिसामुक्त बनाऔं।
- वर्षाको नियमित सफा गरौं गराऔं, दिसा धोएपछि खाना खानुभन्दा अगाडि साबुनपानीले हात धुने बानी बसालौं।
- ताजा, सफा र पकाएका खानेकुरा खाऔं, सुरक्षित र सफा पानी पिऔं।
- घर, आँगन र टोल छिमेकको वातावरण सफा बनाउने वातावरण निर्माण गर्न हामी सबै आ-आफ्नो क्षेत्रबाट अगाडि बढौं।

वातावरणीय सरसफाई तथा दैवी प्रकोप व्यवस्थापन शाखा
खानेपानी तथा ढल निकास विभाग
पानीपोखरी, काठमाडौं, फोन: ४४१३६७०

सरब कुमार महर्जन

फोहरमा पनि मूल्य लुकेको हुन्छ। फोहरमा कसरी मूल्य लुकेको हुन्छ त ? यसको पनि केही रहस्य लुकेको देखिन्छ। किनकि फोहर भनेको आफूले वस्तु किनेपछि वा प्रयोगपछि त्यसको मूल्य लिइसकेको वा उपभोग गरिसकेको महसुस हुन्छ तर जुन फोहर फाल्नु पर्ने हुन्छ त्यसमा पनि केही मूल्य बाँकी रहेको हुन्छ। तर त्यसको मूल्य कुनैमा तुरुन्तै प्राप्त हुन्छ भने कुनैमा पुनः प्रयोगीय सामान उत्पादनपछि मात्र प्राप्त हुन्छ।

जस्तो हामीले तरकारी खान सागपात किनेर ल्याउँछौं भने सागपात केलाएपछि त्यहाँ केही खान नहुने पात, डाँठ वा जराहरु पनि आउँछ र ती वस्तु हामी फाल्छौं। ती फालिएको वस्तुबाट मल उत्पादनपछि मूल्यवान भएर त्यसको पनि मूल्य निर्धारण हुने गर्दछ वा आजभोलि प्रागाँरिक मलको मूल्य किलोको २०/२५ निर्धारण भएको छ। त्यस्तै मानौं हामीले कोक खान बोटल किनेर ल्याउँछौं भने कोकभोल खान्छौं भने बोटल हामी फाल्छौं वा पानीको भाडोको रुपमा प्रयोग गर्छौं तर एकदिन त्यो बोटल पनि हामी फाल्ने

गर्दछौं। यसरी फाल्ने बोटलको पनि केही मूल्य बाँकी हुन्छ। जस्मा धेरै बोटलहरु जम्मा गरी हामी ती बोटल किलोको २०/२५ मा बेच्न सक्छौं।

ती बोटलबाट नै नयाँ प्लाष्टिकका सामानहरु बनेर आउँछ। त्यसको मूल्य बजारले निर्धारण गर्दछ।

हामीले दैनिक रुपमा पत्रिका हेर्ने गर्दछौं ती पत्रिका कुनै दैनिक, कुनै साप्ताहिक रुपमा वा कुनै मासिक रुपमा पठनपाठनपछि त्यसलाई पनि फाल्नु पर्ने फोहर रुपमा लिन्छौं वा ती कागजलाई पनि हामी केही मूल्य लिइ बेच्छौं वा केही सामानसँग साट्ने गरेका छौं।

ती कागज पनि कति सफा छ वा कतिको फोहर छ त्यसमा पनि मूल्य निर्धारणमा फरक हुने रहेछ। हामीले फाल्ने प्लाष्टिकको पनि केही मूल्य हुन्छ तर त्यसमा माटो मिसिएमा वा फोहर भएमा त्यसको मूल्यमा पनि कम हुन्छ वा राम्रो प्लाष्टिकको राम्रो मूल्य हुने गर्दछ। त्यसैले फोहरको पनि आ(आपनो) मूल्य हुने गर्दछ हामीलाई थाहा छ तीनवटा पुरानो मोबाइल दियो भने नयाँ मोबाइल दिने गरेको पनि पाइन्छ।

त्यसैले तीनवटा पुरानो मोबाइल सँग नयाँ एकवटा मोबाइलको मूल्य समान हुने गरेको भन्न सक्छौं। त्यसैले फोहरको पनि आफ्नो मूल्य हुने रहेछ। यसकै अवधारणा अनुसार नै

कवाडी व्यापार अगाडि आएको हुनु पर्दछ। काठमाडौंमा कवाडी व्यापार पनि एक किसिमको व्यापार व्यवसायको भएको देखिन्छ। त्यतिमात्र हैन पुनः प्रयोगीय सामानबाट नयाँ सामान बनाउन सके त्यसबाट नयाँ मूल्य निर्धारण हुनेर हेछ।

त्यसैले फोहरलाई उद्योगको कच्चा सामानको रुपमा लिन सकिन्छ। प्रागाँरिक मलको कच्चा माल भनेको जैविक फोहर रहेछ। हामीले घरमा विद्युतलाइन वा पानी लिने कालो पाइप पनि श्याम्पू बट्टा वा अन्य पुनः प्रयोगीय प्लाष्टिकजन्य फोहरबाट बनाउने गरेको उदाहरण चिखूमा रहेको कारखानाबाट प्रष्ट हुन्छ। हामीले प्रयोग गर्ने हिलटेक जस्ता ट्याकीहरु बनाउन सकिने रहेछ। हामीले फाल्ने गरेको पाता फलामहरुबाट राम्रो घर निर्माणका ढण्डीहरु बनाउने वा अन्य ज्याबलहरु बन्ने रहेछ। त्यसैले फोहरको मूल्य शूरुमा कम मूल्य रहे पनि नयाँ सामान बनाएपछि त्यसको मूल्य बढ्ने गर्दछ। यसको अर्थ के हो भने कुनै पनि सामानको मूल्य निर्धारण भनेको त्यसमा कच्चा मालको मूल्य, बनाउने लाग्ने जनशक्ति, विद्युतखपत, बजार मा जाने अन्य खर्च पनि थपेपछि बजार मूल्य राखेर बेचबिखन गर्ने गर्दछ। जसबाट उसको व्यवसाय

सञ्चालन गर्न सजिलो होस्। यसरी हेर्दा के सबै फोहरमा मूल्य हुन्छ त ? त्यो पनि हैन जुन फोहरलाई हामीले पुनः प्रयोग गर्न सक्छौं त्यसको मात्र केही मूल्य रहेको हुन्छ। कुनै फोहरलाई फाल्ने पर्ने हुन्छ। तर फाल्नको लागि हामी शुल्क तिर्नु पर्ने हुन्छ। त्यसैले पनि हामी हरेक फोहर

व्यवस्थापनमा मूल्य परेको हुन्छ। फाल्नु पर्ने फोहरलाई फाल्नलाई पनि मूल्य परेको हुन्छ। चाहे त्यहाँ मान्छेले फालोस् वा सवारी साधनबाट फाल्न लाने होस् त्यहाँ विभिन्न खर्च भएको हुन्छ। ती खर्च सेवाग्राहीले व्यहोर्ने पर्ने हुन्छ वा नगरपालिकाले निःशुल्क व्यवस्थापन गर्न पर्ने हुन्छ।

हैन त ! ————— निरज

बिचा: हायेका

बूगु दिं
वि.सं.१९८९
ने.सं.१०५२ बैशाख
कृष्ण नवमि

मदुम्ह बेखामाया महर्जन

मदुगु दिं :
वि.सं.२०७१ भाद्र १५
गते
ने.सं.१९३४ यंलाश्व
षष्ठी

शहिदपथ बिचा: गुथिया दुज: विष्णुभक्त महर्जन
शदिपथ, की.न.पा. ९या मां बेखामाया महर्जन वंगु
भाद्र १५ गते आकाभाकां मदुगुलिं मदुम्हिसिया
सुखावति भुवनय् वास लायेमा धका: कामना यासें
दु:खंक:पिं सकल छेँज:पिन्सं मनचिइ फयेमा धका:
बिचा: हायेका च्वना।

शहिदपथ बिचा: गुथि

शहिदपथ, किपू-९

Mangal Higher Secondary School, Kirtipur

Proudly announces

Basic Training

on

Early Childhood Development (ECD)

Education and Pre-School

Highlights and Course:

- Teaching Methods
- Education Material
- Child Psychology
- Classroom Management
- Language at Pre-school
- Art & Craft ..... and many more.

Availabli Seats: 20
Grab Your Seat
On Time

Starts from M 22nd Bhadra 2071 Sunday
Training Hours: 36 hrs

For Further Information

Mangal Higher Secondary School
Contact : 9841479937, 9808754921, 9818078292,
9841301886

मच्छेगाउँमा हजार सिंढी निर्माण गर्न रु. १० लाख संकलन

मच्छेगाउँ । मच्छेगाउँ गाविसस्थित निर्माणाधीन मच्छेगाउँ शान्ति वाटिकामा हजार सिंढी निर्माण गर्न आयोजित धार्मिक सप्ताह कार्यक्रमबाट रु. १० लाख चन्दा संकलन भएको आयोजक समितिले जनाएको छ । भाद्र ७ देखि १४ गते शनिवारसम्म आयोजना गरिएको संगीतमय आध्यात्मिक सप्ताहको समापन कार्यक्रममा आयोजक समितिद्वारा सो जानकारी दिइएको हो ।

स्थानीय समाजसेवी ध्रुव श्रेष्ठको सभापतित्वमा आयोजित समापन कार्यक्रममा काठमाडौं १० नं. निर्वाचन क्षेत्रका सभासद राजन के. सी.ले आर्थिक सहयोग गर्नुहुने महानुभावहरुलाई सम्मान पत्र प्रदान गर्नुभएको थियो ।

आयोजक समितिले जनाएअनुसार शान्ति वाटिकामा हाल ३ सय ३४ वटा सिंढी निर्माण गरिसकेको छ भने दोस्रो चरणमा ४ सय १० वटा सिंढी निर्माण गरिने छ । निर्माणाधीन शान्ति वाटिकाको मध्य भागमा बुद्धको मूर्ति निर्माण गरिसकेको छ भने शिखरमा २५ मिटर उचाईको शान्ति स्तुपा निर्माण गर्ने लक्ष्य रहेको पनि आयोजक समितिका सह-संयोजक देवेन्द्र महर्जनले बताउनुभयो ।

पर्यटन सूचना केन्द्रलाई पुस्तक उपहार प्रदान

कीर्तिपुर । सातौं पुस्तकालय दिवसको अवसरमा त्रि. वि. केन्द्रीय पुस्तकालयमा भाद्र १३ गते शुक्रवार आयोजित एक समारोहमा त्रि. वि. केन्द्रीय पुस्तकालयद्वारा पर्यटन सूचना केन्द्र, कीर्तिपुरलाई ६५ वटा विभिन्न पुस्तकहरु उपहार स्वरूप प्रदान गरेको छ ।

पुस्तकालय प्रमुख जनार्दन हुंगानाको सभापतित्व र शिक्षा मन्त्रालयका सह-सचिव एवं सातौं पुस्तकालय दिवस समारोह समितिका संयोजक दशरथ मिश्रको प्रमुख आतिथ्यतामा भएको समारोहमा उक्त पुस्तक उपहार प्रदान गरिएको हो ।

स्मरणीय छ, विगत ६ महिनाअघि कीर्तिपुरको चिथु टोलमा कीर्तिपुर गाइड एसोशियसनको पहलमा स्थापित पर्यटन सूचना केन्द्रले निकट समयमै कीर्तिपुरमा पर्यटन पुस्तकालय स्थापनाको तयारी गरिरहेको छ ।

योग साधना समाजको रक्तदान

विगत ६ वर्षदेखि हरेक दिन विहान त्रि.वि.मा योग साधना सञ्चालन गर्दै आइरहेको कीर्तिपुरको योग साधना समाजले हरेक वर्षभै यस वर्ष पनि रक्तदान कार्यक्रमको आयोजना गरिएको छ । गत भदौ १४ गते श्रीनगरमण्डप कीर्तिविहार अमलिसमा आयोजना गरिएको रक्तदान कार्यक्रममा ९१ जना पुरुष र ९ जना महिलाहरुले रक्तदान गर्नु भएको रत्नवहादुर महर्जनले जानकारी गराउनु भएको छ । १२५ जनाले रक्तदान गर्न स्वास्थ्य परिक्षण गराउनु भएको भएतापनि विभिन्न स्वास्थ्य समस्याको कारण २५ जनाले रक्तदान गर्न नपाएको जनाईएको छ ।

के तपाईं शेयर बजारमा लगानी गर्ने सोचमा हुनु हुन्छ ।

वा तालिमको खोजिमा हुनु हुन्छ ।

लगानी व्यवस्थापनमा गर्न सकिरहनु भएको छैन ।

अब सोचाइ लागी तालिम र लगानी व्यवस्थापनको लागि हामीलाई सम्झनु होस ।

कीसि इन्भेष्टमेन्ट प्रा.लि.
कीर्तिपुर नयाँबजार
सम्पर्क नं. ९८५११७०३८० वा
९८४१४६२५६९

Email: kisanamaharjan@gmail.com

Binod Maharjan
9841369552, 9808644666

बि.आर्ट्स
B. Arts
Nayabazar, Kirtipur-17

Banner, Flex Board
Glow/ Signboard
Sticker Cutting & Printing
Screen/ Rubber Printing
Self-ink Stamp
PVC(ID)/ Visiting Card
Printing Support

Nayabazar, Kirtipur
4335491, b_arts@yahoo.com

हार्दिक श्रद्धाञ्जलि

जन्मदिन:
वि.सं.१९८९
ने.सं.१०५२ वैशाख
कृष्ण नवमि

स्व.बेखामाया महर्जन

स्वर्गारोहण:
वि.सं.२०७१ भाद्र १५
गते
ने.सं.१९३४ यंलाथ्व
षष्ठी

वातावरण संरक्षण समाज पाँगा कीर्तिपुरका सल्लाहकार श्री विष्णुभक्त महर्जनका ममतामयी आमा एवं सदस्य श्रीमती मन्दिरा महर्जनका पुज्यनीय सासु आमा **बेखामाया महर्जन**को गत भाद्र १५ गते आकस्मिक निधन भएकोले हामी मर्माहित भएका छौं । दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जलि अर्पण गर्दछौं । साथै शोकसन्तप्त परिवारजनले धैर्य धारण गर्न सकोस् भनी हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं ।

वातावरण संरक्षण समाज
पाँगा, कीर्तिपुर

हार्दिक श्रद्धाञ्जलि

जन्मदिन:
वि.सं.१९८९
ने.सं.१०५२ वैशाख
कृष्ण नवमि

स्व.बेखामाया महर्जन

स्वर्गारोहण:
वि.सं.२०७१ भाद्र १५
गते
ने.सं.१९३४ यंलाथ्व
षष्ठी

पाँगा बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि. संचालक समितिका सदस्य श्री विष्णुभक्त महर्जन शदिपथ, की.न.पा. ९ का ममतामयी आमा **बेखामाया महर्जन**को गत भाद्र १५ गते आकस्मिक निधन भएकोले हामी मर्माहित भएका छौं । दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जलि अर्पण गर्दछौं । साथै शोकसन्तप्त परिवारजनले धैर्यधारण गर्न सकोस् भनी हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं ।

पाँगा बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.
ढोकासी, पाँगा, कीर्तिपुर-९

honor 3C

Fortune 500 Companies
World's No. 1 Telecommunication Solution Provider
World's 3rd largest Smartphone vendor

Remarkable features & exciting offers are much alike. why wait, just grab them.

Just scratch the 'Win-Win Card' available with the purchase of Honor 3C and get amazing free gifts.

Unlimited Excitement

Shoot exciting Panoramic Selfie with 5MP front camera

Powerful & long-lasting

2300mAh battery with 30% more power than any other smartphones

Crisp, Sharp & Smart
8MP Sony BSI Rear Camera with Blue glass filter and Voice Photograph

Vibrant & Rich
Vivid 5" LTPS HD Screen

Fast and Furious
with 2 GB RAM, 1.3 GHz Quadcore CPU

FREE

QFX

cinemas
for couple

5 million units sold globally & counting

Now available with free Flip Cover & Screen Guard at

Rs. 23,999/-

OFFER VALIDITY:
28th July – 31st Aug 2014

SURE-SHOT GIFTS

HUAWEI ASCEND P6
WORTH RS. 40,000/-

HUAWEI HONOR 3C
WORTH RS. 23,999/-

HUAWEI Y511
WORTH RS. 13,475/-

HUAWEI Y220
WORTH RS. 7,500/-

HUAWEI BLUETOOTH SPEAKER
WORTH RS. 4,000/-

HUAWEI USB DONGLE
WORTH RS. 2,399/-

more info on: www.facebook.com/huaweidevicenepal

consumer.huawei.com

AUTHORISED SHOWROOM
MOBILE MARKET N' KLINIC
LOKTANTRIC CHOWK, KIRTIPUR 9801130119

WARRANTY

1 YEAR ON Mobile Phone **6 MONTHS ON** Battery
TOLL FREE 16600100002